

Α. ΚΑΤΕΡΙΝΗ

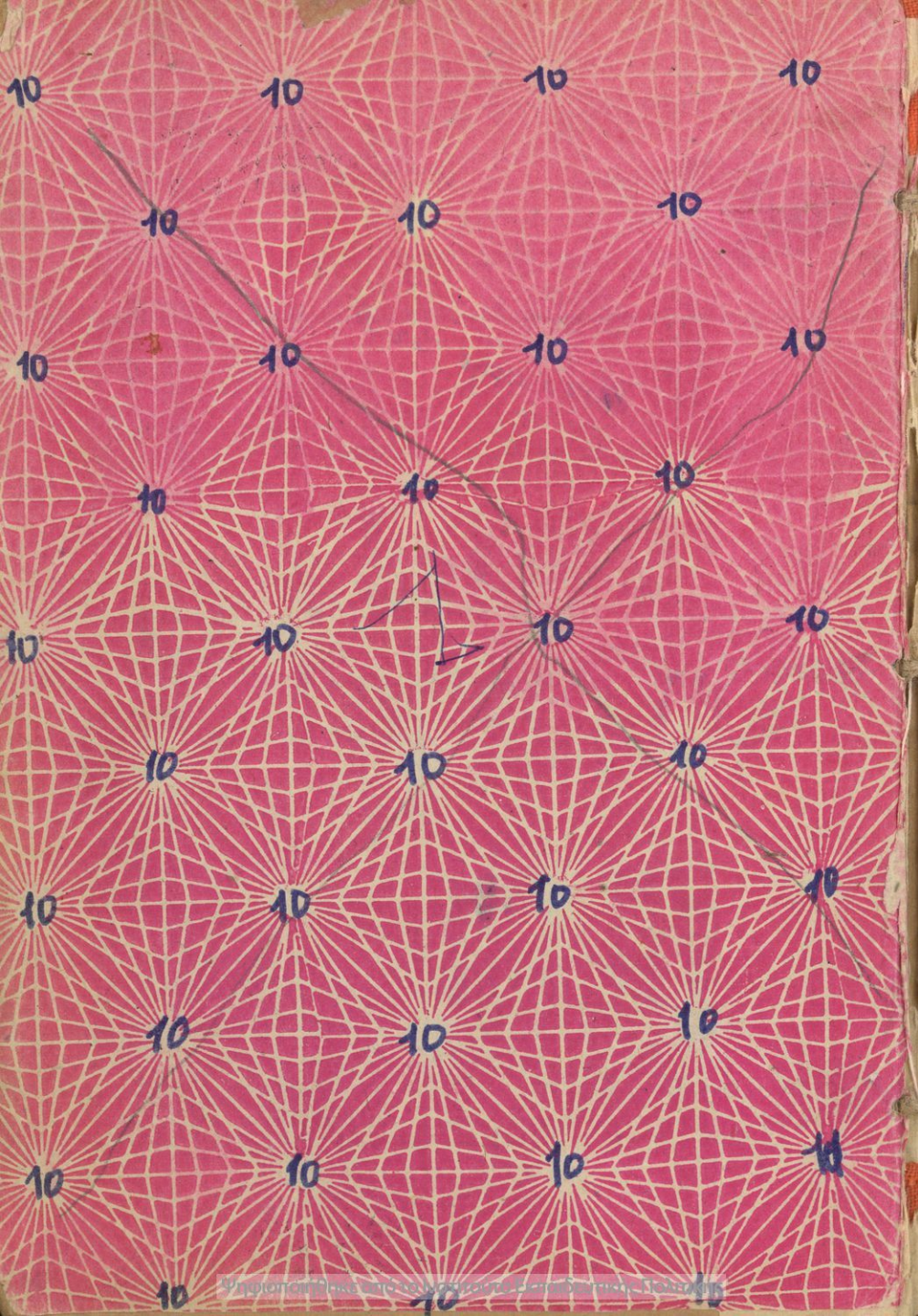

Ζητού δουλειού τον

ΑΝΘΟΚΗΠΟ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΞΕΝΟΣΕΩΣ "ΕΛΓ.Σ"

Μικροτυπώθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Τεχνικής

Σπύρος Ι. Παπασπύρου
Ζωγράφος
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΤΕΙ/ΗΡ.

ΚΥΡΑΙ ΤΟ ΟΛΟΝ

ΣΤΟΥ

ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΤΟΝ ΑΝΘΟΚΗΠΟ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ "ΕΛΠΙΣ",
ΑΘΗΝΑΙ-1961

Δορυ Βαβυλών τινέ

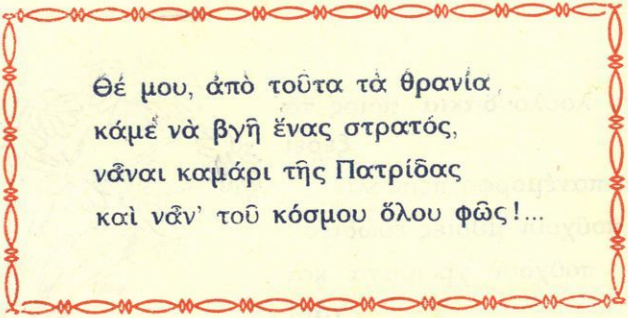
Διευθυντής διδασκάλος
παιδ. Ι. Νικ. Μαυρελίου 1963

Σπύρος Ι. Παπασπύρου
Ζωγράφος
Καθηγητής Εφαρμογών ΤΕΙ/ΗΡ.

17847

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

PRINTED IN GREECE

Θέ μου, ἀπὸ τοῦτα τὰ θρανία,
κάμει νὰ βγῇ ἓνας στρατός,
νᾶναι καμᾶρι τῆς Πατρίδας
καὶ νᾶν' τοῦ κόσμου ὅλου φῶς!...

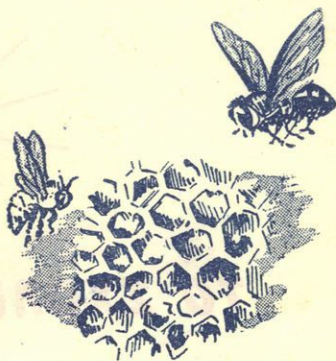
ΠΟΙΟΣ ΤΟ ΞΕΡΕΙ;

Κάτι λουλουδάκια ποιός τὰ
ξέρει
σὲ πανέμορφο περβόλι,
ποῦχουν μύριες εὐωδιές,
ποῦχουν χρώματα καὶ
χάρι
καὶ περίσσια κάλλη;

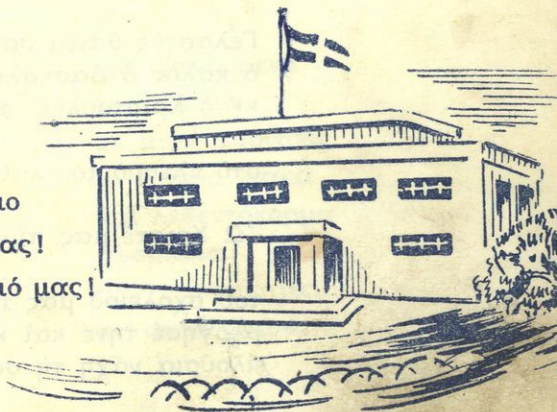
Κάτι λουλουδάκια ποιός τὰ
εἶδε,
ἀνοιχτὰ στὸ φῶς
νὰ μιλοῦν σὰν ἡλιαχτίδες
καὶ δροσοσταλίδες σὰν
ἀσήμια
νᾶχουνε στολίδια;

Στὸ τρανὸ περβόλι ποιδὸς ἐμ-
 πήκε,
 μελισσοῦλες ποῦν' γεμᾶτο
 κι' ἀπ' ἀνθὸ σ' ἀνθὸ
 τὸ χρυσὸ ρουφᾶνε μέλι
 στῆς καρδιάς τους
 τὴν κυφέλη;

Θέτε νὰ γνωρίστε
 τοῦτο τ' ἀνθοκῆπι,
 μετὰ τὰ μύρι' ἀνθάκια,
 τὸ χρυσὸ μελίσι;

Θὰ τὸ βρῆτε δῶ!
 Κάτω ἀπ' τὸ γαλάζιο
 καθαρὸ οὐρανὸ μας!
 Εἶναι, τὸ Σχολεῖό μας!

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΝΟΙΓΕΙ

Γκωδ

Έχω μιὰ χαρὰ κρυφή,
μιὰ χαρὰ πολὺ μεγάλη·
τὸ χρυσό μου τὸ σχολειὸ
θ' ἀνοίξη τώρα πάλι.

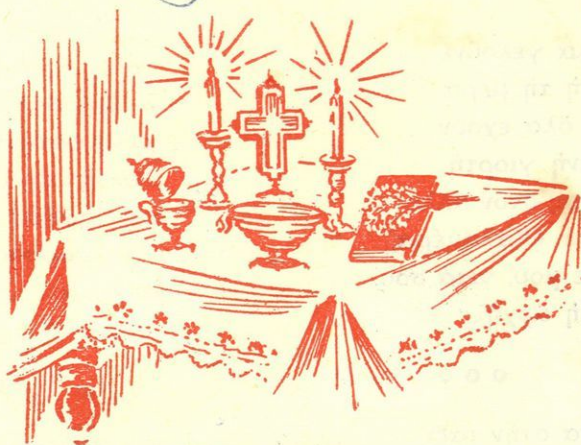
Τὶς ἀκρογιαλιὲς θ' ἀφήσω,
τὰ παιγνίδια στὴν πλαγιά
καὶ θὰ τρέξω νὰ καθήσω
στὸ θρανίο μου ξανά.

Τί χαρά! Δίπλα μου πάλι
ἀδελφάκια ἀγαπημένα,
ὁ Κωστής κι' ὁ Παναγιώτης,
ἡ Σταθούλα καὶ ἡ Λένα!

Γελαστοὺς θάβναι σὰν πάντα
ὁ καλὸς ὁ Δάσκαλός μας
κι' ὁ Χριστοῦλης πρῶτος Φί-
λος
στὸ πλευρὸ τοῦ καθενός μας.

ὦ Χριστέ μας, τὴν καινούρ-
για
τοῦ σχολειοῦ μας τὴ χρονιά,
βλόγησέ τηνε καὶ κάμε
πλούσια νάχη τὴ σοδειά!...

Καλή Δεξή

ΚΑΛΗ

ΑΡΧΗ

Πώπω, για ιδέτε
τί πανηγύρι -
γίνεται σήμερα
στο σχολειό!
Διάπλατα οί πόρτες
εἶν' ἀνοιγμένες
καὶ μπαινοβγαίνουν
ἕνα σωρό,

καταχαρούμενα
κοριτσάκια
μὲ μπλὲ ποδίτσες
κι' ἄσπρο γιακά
καὶ λεβεντόκορμα
ἄγοράκια
σὰν στρατιωτάκια
κι' αὐτὰ μικρά.

“Όλα γελοῦνε
αὐτὴ τὴ μέρα
καὶ ὅλα ἔχουν
τρανὴ γιορτὴ.
“Ενας στὸν ἄλλο
λέει: «Καλημέρα,
φίλε μου, γειά σου,
καλὴ ἀρχή».

Μέσα στὴν τάξι
τί πανηγύρι!
Καὶ τί ξεφάντωμα
στὴν αὐλή!
‘Ως καὶ στὸν κῆπο
τὰ σπουργιτάκια
γλυκολαλοῦνε:
«Καλὴ ἀρχή!»

“Εβαλε ὁ πίνακας
τὴν καλὴ του
~~Παρθένου~~
~~μαύρη~~ ἐπίσημη
φορεσιά
κι’ ἡ κιμωλία
μὲ τὰ λευκά της,
ντύθηκε ὁμορφα
γιορτινά.

“Η κυρά-“Εδρα,
ποὺ τὰ στολίδια
τὰ ἀγαπάει
πολύ-πολύ,
μὲ ὀλοκέντητα
πετσετάκια
βάζα καὶ ἄνθη
ἔχει ντυθῇ.

Καὶ τὰ θρανία
φρεσκοθαμμένα
καταχαρούμενα
νάτα κι' αὐτά!
Καὶ καθὼς εἶναι
ξεκουρασμένα
μέρες καὶ μῆνες
δίχως δουλειά,

* * *

ἔχουν ἀνοίξει
τὴν ἀγκαλιά τους
καὶ ἀνυπόμονα καρτεροῦν
νὰ ἔρθῃ ἡ ὥρα,
ποῦ τὰ παιδάκια
μέσα στὴν τάξι
πάλι θὰ μποῦν.

Οἱ χάρτες ὅλοι
εἶν' ξαπλωμένοι
πάνω στοὺς τοίχους
φαρδειά-πλατειά.
Σὲ λίγο πάνω
σ' αὐτοὺς θὰ γίνουν
ταξείδια ἀμέτρητα,
μακρινά.

* * *

“Ὅλα χαρούμενα,
ὅλα γιορτάζουν
καὶ ὅλα εὐχονται:
«Καλὴ ἀρχή»
καὶ στὴν αὐλὴ μας
τὸ τραπεζάκι
γιὰ ἀγιασμό
ἔχει στηθῇ.

Μ' εὐλάβεια στέκονται
ὅλοι τριγύρω,
γονεῖς καὶ Δάσκαλοι
καὶ παιδιά,
κι' ὁ παπα-Θόδωρος
ἀπ' τὴν καρδιά του
λέει τοὺς ὕμνους
εὐλαβικά.

Κι' ὁ Βασιλάκης,
ποὺ μὲ λαχτάρα
νὰ ρθῇ περίμενε
στὸ σχολειό,
μὲ τὰ χεράκια του
σταυρωμένα
μιὰ προσευχούλα
λέει στὸ Χριστό.

«Σ' εὐχαριστῶ,
Καλὲ Χριστέ μου,
ποὺ μὲ μεγάλωσες
τόσο πολὺ
καὶ μ' ἔχεις κάνει
—ὦ τί χαρά μου—
τῆς τρίτης τάξης
πιά μαθητὴ!...»

Κι' ὁ ἱερέας μας
τὰ παιδάκια
ραντίζει ὅλα
μὲ Ἁγιασμὸ
κι' ὅλοι τὸ ξέρουν,
πὼς φέτος πάλι,
εὐλογημένο
θᾶν' τὸ σχολειό.

$$\begin{array}{r} 14 \\ 8 \\ \hline 104 \end{array}$$

ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ Δημητρούλα

Χ—Στὸ καλὸ, Δημητρούλα, στὸ καλὸ κοριτσάκι μου!
Ὁ Χριστὸς κι' ἡ Παναγία νᾶναι μαζί σου. Καὶ πρό-
σεξε, μὴν ἀφήσης καθόλου τὸν ἄγγελό σου ἀπ' τὸ χε-
ράκι. Ἀκούς;

Ἡ Δημητρούλα φίλησε τὸ χέρι τῆς Μανούλας της
καὶ ξεκίνησε. Πρώτη φορὰ ξεκίνησε γιὰ τὸ σχολεῖο.
Ἦταν πιά ἕξη χρονῶν καὶ θὰ ἰπῆγαινε στὴν πρώτη
τάξι.

Τάκ-τάκ, χτυποῦσε ἡ μικρὴ της καρδιά, καθὼς δρα-
σκέλιζε τὴν αὐλόπορτα! Τὰ ποδαράκια της ἦταν τό-
σο βαρειά!

Κοντοστάθηκε. Ἐσφίξε στὸ χεράκι τὴν καινούργια
σάκκα καὶ γύρισε νὰ ξαναρρίξη μιὰ ματιά στὴ Μα-
μά. Τὰ ματάκια της γέμισαν δάκρυα. Πόσες σκέψεις
στριφογύρισαν στὸ μικρὸ της μυαλό!...

Σίγουρα, τώρα ποὺ αὐτὴ θὰ ἔλειπε ἀπὸ τὸ σπίτι,
ἡ Μαμά θὰ ἀγαποῦσε πιὸ πολὺ τὰ μικρά της ἀδελ-
φάκια!... Θὰ τοὺς ἔδινε γλυκό!... Ἐνῶ αὐτή;... Θὰ ἦ-
ταν μόνη στὸ σχολεῖο!... Κι' ἂν ἡ δασκάλα της ἦταν
κακιά;

—“Αντε, Δημητρούλα μου! Γιατί παιδάκι μου, δὲν προχωρείς; τῆς εἶπε ἡ Μαμά, πηγαίνοντας κοντά της.

Ἡ Δημητρούλα κάτι σιγομουρμούρισε. Ἐκρυσσε τὸ προσωπάκι της μέσα στὸ φόρεμα τῆς Μαμάς καὶ ἄρχισε νὰ κλαίει. Ἡ Μητερούλα τὴν ἀγκάλιασε, τὴ φίλησε στὰ μαλλιά καὶ τῆς ψιθύρισε στ’ αὐτὴ χίλια-δυὸ λογάκια γιὰ τὴν καλὴ της τὴ Δασκάλα καὶ τοῦ σχολειοῦ τὶς χαρές.

Ἡ Δημητρούλα ἔπαψε σιγά-σιγά νὰ κλαίει. Φίλησε τὴ Μανούλα της κι’ αὐτὴ ξανά πολλές φορές καὶ ξεκίνησε πάλι. Δὲν πρόλαβε ὅμως νὰ προχωρήσῃ λίγα βήματα κι’ ἀπὸ τὸ διπλανὸ παράθυρο ἀκούστηκε ἄγρια ἡ φωνὴ τῆς κυρᾶ Στάθαινας.

! —Ποῦ θὰ μοῦ πᾶς, παληόπαιδο; Θὰ σὲ μαρτυρήσω στὸ Δάσκαλο κι’ ἀλλοίμονό σου! //

Μάλωνε τὸ Γρηγόρη, ποῦταν κι’ αὐτὸς μαθητῆς.

Πῶ-πῶ! Θὰ εἶναι πολὺ κακὸς ὁ Δάσκαλος, σκέφθηκε ἡ Δημητρούλα. Κόλλησε τὴν πλατούλα της στὸ δέντρο κι’ ἄρχισε ξανά νὰ σιγοκλαίει. Ἡ Μαμά της τὴν ἀγνάντευε ἀπὸ μακριὰ καὶ πῆγε πάλι κοντά της.

Τὴ χάιδεψε, τὴ φίλησε καὶ τῆς γέμισε τὴν τσέπη λιχουδιές.

—Θέλω νὰ ἔρχεσαι καὶ σὺ στὸ σχολεῖο, Μαμά, σιγομουρμούρισε.

—Μὰ κοριτσάκι μου, δὲν πηγαίνουν οἱ Μαμάδες σχολεῖο.

! Μὰ ἡ Δημητρούλα τίποτα. Τῆς κρατοῦσε σφιχτὰ τὸ χέρι. Ἡ Μαμά ἄρχισε νὰ τῆς ξαναλέη πάλι χίλια-δυὸ γιὰ τὸ καλὸ σχολεῖο καὶ προχωροῦσαν μαζὶ κι’ οἱ δυό. Τὸ σχολεῖο φάνηκε στὴ γωνία τοῦ δρόμου, ἀλλὰ κανένα ἄλλο παιδὶ μὲ σάκκα στὸ χέρι δὲ φαινόταν πουθενά! //

Ζάρωσε τὴ μυτίτσα τῆς καὶ τῆς ἐρχόταν νὰ κλά-
ψη ξανά.

Χ "Όταν ὁμως ἡ καλή τῆς Μανούλα ἀνοιξε τὴν αὐλό-
πορτα τοῦ σχολείου, ἓνα πλῆθος παιδιὰ χαρούμενα
καὶ ζωηρὰ ἐπαιζαν, ἔτρεχαν, χοροπηδοῦσαν, γελοῦ-
σαν! Κανένα δὲν ἦταν λυπημένο καὶ κανένα δὲν φαι-
νόταν νὰ ἔχη φάει ξυλιές.

Ἡ Δημητρούλα ξεθάρρεψε. "Αφησε τὸ χέρι τῆς Μα-
μάς τῆς καὶ προχώρησε δειλά, δειλά.

—Δημητρούλα! Δημητρούλα! ἄκουσε τότε πίσω
τῆς χαρούμενες φωνούλες.

Χ Μιὰ συντροφιά κοριτσάκια τὴν εἶχε κυκλώσει τρα-
γουδώντας:

«Γύρω-γύρω ὅλοι
κάτσε κύρ-Μανώλη
στοῦ σχολειοῦ μας τὴ φωλιά
θὰ περάσης μιὰ χαρά...» Χ

«Ἴπι-Ἴπι ἦλθες—Δημητρούλα, καλῶς ἦλθες»!...

Χ —"Ω, καλῶς τὸ τὸ παιδί, ἀκούστηκε δίπλα τῆς γλυ-
κειὰ ἢ φωνὴ τῆς καλῆς Δασκάλας. Χ "Ελα, λοιπόν, καὶ
σὲ περιμένουμε στὴ συντροφιά μας!

Χ Τὴ χάϊδεψε στὰ μαλλάκια τῆς καὶ τὴν κύτταξε γλυ-
κὰ στὰ μάτια! Ὁταν τόσο ἀπαλὸ τὸ χάδι τῆς! Ὁ-
λόιδιο σὰν τῆς Μανούλας! Χ

—Φαίνεται πὼς θὰ περνοῦν ὁμορφα στὸ σχολεῖο τὰ
παιδιὰ καὶ χωρὶς τὴ Μαμά, συλλογίστηκε ἡ Δημη-
τρούλα.

Χ —Βῆζζ! Βῆζζ! Ἀμέ, ἀμέ! τῆς σφύριξε καὶ μιὰ χρυ-
σόμυγα ποὺ πετοῦσε κατὰ κεῖ. Χ

Χ «Στὸ σχολεῖο μου κάθε μέρα
μὲ πολλὴ χαρὰ θὰ μᾶ...»

ἀκούστηκε ἀπὸ πέρα καὶ τὸ τραγούδι τῶν παιδιῶν.

Καλὴ χρονιά, Δημητρούλα!... Χ

Νά μαζεύης λουλουδάκια
στά λειβάδια καὶ στά δάση,
τί χαρά σου!

Κι' ἓνα γύρο εὐωδιές
νά σκορπίζης ἀπ' τὸν κήπο
τῆς καρδιάς σου!...

ΧΑΡΕΣ ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ

Τὰ παιδιὰ τῆς Δ' τάξεως ἔκαναν σήμερα ἕνα ὁμορφο περίπατο. Ὁ Α' εἶναι πολὺ ὠραίος ὁ περίπατος στὸ δάσος τώρα τὸ φθινόπωρο, ποὺ πέφτουν τὰ φύλλα.

Φρρρ, φυσᾶ ἀπαλὰ τὸ ἀεράκι στὰ κλαδιὰ τῶν δένδρων κι' ἕνα σμήνος ξερόφυλλα, σὰν μικρὰ πουλιὰ μὲ χίλια χρώματα, ξεπετάγεται ἀπὸ μέσα ἀπ' τὰ κλαδιά. Χρρρ, Χρρρ ἀκούγονται σουρτὰ τὰ βήματα τῶν παιδιῶν, ποὺ τὰ πόδια τους χώνονται μέσα στὰ φύλλα, ὥς τὸν ἀστράγαλο.

Καὶ τὰ χαρούμενα παιγνίδια ἀρχίζουν. Ἡ Κική, ἡ Βασούλα, ἡ Μαρία καὶ ἄλλες φτιάχνουν μικρὰ πολυχρώμα μπουκετάκια καὶ στολίζουν μὲ γοῦστο τὰ πανεράκια τους. Ἡ παρέα τῆς Πόπης φορεῖ στὰ μαλλιά ὅλο χάρι μικρὰ στεφανάκια, κόκκινα, κίτρινα.

Πιὸ κεῖ, ὁ Πέτρος, ὁ Σωτήρης καὶ ἄλλα παιδιὰ παίζουν «φυλλοπόλεμο». Ὁ Στάθης μὲ γεμάτη τὴν ἀγκυλιά καὶ τὸ πανέρι του σκαρφαλωμένος σ' ἕνα κλαδὶ βομβαρδίζει ἀπὸ ψηλά. Μὰ τί κρίμα! Τὸ σκανταλιάρικο ἀπαλὸ ἀεράκι σκορπίζει τὰ βλήματα καὶ ἡ μάχη σταματᾷ. Τὰ παιδιὰ τώρα, φτιάχνουν σωροὺς κι' ἀρχίζουν σ' αὐτοὺς τὰ μακροβούτια.

—Μπα-μπᾶαα! ἀκούστηκε ξαφνικὰ τρομαγμένη ἡ

φωνή τῆς μικρῆς κορούλας τοῦ Δάσκαλου. "Ενα κομμένο ἄθωπινὸ κεφάλι!

Μπα! τί ἔπαθε; Κι' ὅλοι σπαρταροῦν ἀπ' τὰ γέλια, ὅταν γυρίζοντας βλέπουν τὸ κεφάλι τοῦ Θανάση νὰ προβάλλῃ πάνω-πάνω σ' ἓνα σωρὸ ἀπὸ φύλλα ποῦχαν σκεπάσει τὸ σῶμα του.

Καὶ τὰ παιχνίδια συνεχίζονται ἀχόρταστα καὶ τὰ μάγουλα ροδοκοκκινίζουν κι' ὁ καθαρὸς ἀέρας τοῦ λόγγου γεμίζει τὰ στήθια ὑγεία, δύναμι, λεβεντιά.

Μὰ πῶς νὰ μὴν παίζουν μὲ τόσο κέφι, ἀφοῦ ἦρθαν ν' ἀποχαιρετήσουν τὸ ἀγαπημένο τους δάσος! "Ὡς τὸν χαρούμενο Ἀπρίλη, ποὺ θὰ ξαναμπουμπουκιάσουν τὰ γυμνὰ κλαδιά, δὲν θὰ ξαναζήσουν τὶς ὁμορφες χαρὲς του. Μονάχα, μέσ' ἀπ' τὰ τζαμωτὰ τῶν σπιτιῶν θὰ τ' ἀντικρύζουν πέρα, γυμνὸ καὶ κοιμισμένο, κάτω ἀπὸ τὸ χιονένιο του ἀπλωμα.

—Ξεκουράσου, ξεκουράσου, καλέ μας φίλε, θὰ τοῦ λένε. Σὲ λίγο θὰ σὲ ξυπνήσῃ πάλι, ὁλόδροσο, ὁλοζώντανο, ἡ χαρούμενη ἄνοιξι.

Καὶ στὸ νοῦ τους θὰ γυρίζουν ἀτέλειωτες οἱ ὁμορφιές, ποὺ ἔζησαν μὲ τὸ δάσος τους, ἀπὸ τότε, ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ τὰ ματάκια τους ἄνοιξαν, ἐδῶ ψηλὰ στὸ ὁμορφο ἑλληνικὸ χωριό. "Εχουν μοιραστῇ μαζῇ του ὅλες τὶς χαρὲς καὶ τὶς λύπες τους καὶ ξέρουν ὅλα τὰ μυστικά του.

"Εμαθαν νὰ τραγουδοῦν τοὺς σκόπούς, ποὺ παίζουν στὰ φύλλα τῶν δένδρων του οἱ αἰῶρες καὶ νὰ σφυρίζουν πρόσχαρα μαζῇ μὲ τοὺς σπίνους καὶ τοὺς κορυδαλλοὺς καὶ τ' ἀηδόνια του. "Εσβησαν τὴ δίψα τους στὶς κρῦες πηγές του καὶ πλατσούρισαν καὶ λούστηκαν καὶ πότισαν τ' ἀρνάκια τους στὰ δροσερά του φλύαρα ρυάκια. Γεύτηκαν τὶς λιχουδιές του, κουκουνάκια καὶ κούμαρα, καὶ μανιτάρια, φρέσκα κάστανα καὶ νόστιμο κυνῆγι, ψημένο σὲ μοσχομύριστα ξερόκλαδα.

"Επαιξαν τρελλὰ παιχνίδια ἀνάμεσα στοὺς θάμνους

καὶ τὶς φυλλωσιές του καὶ τὶς ἡσυχες ὥρες τοῦ μεση-
μεριοῦ, ξαπλωμένα στὸν ἴσκιο του, ἀκούσαν τὰ μυστι-
κὰ τοῦ γέρο-δάσους, μὲ τὴν ἀγέραστη καὶ πάντα γε-
μάτη νιότη, θαρρεῖς, καρδιά.

“ὦ, πόσα μυστικά δὲν ἔχει πῆ στὰ παιδιὰ τοῦ χω-
ριοῦ τους τὸ δάσος! Μυστικά ποὺ ζέσταιναν στὶς φλέ-
βες τους τὸ παλληκαρίσιο ἑλληνικό τους αἷμα. Αἷμα
σὰν κι’ ἐκεῖνο ποῦχουν ρουφήξει τοῦτα τὰ χώματα κι’
αὐτὲς οἱ χιλιόχρονες ριζωσιές. Αἷμα χυμένο γιὰ τὴ
Λευτεριά. Ἐδῶ ποὺ χαίρονται τώρα τὰ γλυκοκελαδή-
ματα τῶν πουλιῶν, πόσες φορές ἀντήχησαν οἱ κρότοι
τῶν ὄπλων! Κι’ ἀνάμεσα στὰ ὁλόδροσα κρινάκια καὶ
στ’ ἀγριολούλουδα σπάρθηκαν χιλιάδες κόκκαλα Ἑλ-
λῆνων ἱερά.

Τέτοια κι’ ἄλλα μυστικά ἔχει πῆ τὸ ὁμορφο ἑλληνι-
κὸ δάσος στὰ μικρὰ Ἑλληνόπουλα. Γι’ αὐτὸ κι’ ἐκεῖνα
τ’ ἀντικρῦζουν μὲ σεβασμό. Γι’ αὐτὸ τ’ ἀγαποῦν καὶ
σήμερα δὲν θέλουν νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν καθαρὴ κι’ ὁλό-
δροση ἀγκαλιά του. Ἡ σφυρίχτρα τοῦ Δάσκαλου, ὁ-
μως, τοὺς θυμίζει, πὼς εἶναι ὥρα πιά νὰ ξαναγυρί-
σουν στὸ χωριό.

—Ἐν-δυό. Ἐν-δυό!

Χαρωπὰ τὰ παιδιὰ, στολισμένα μὲ πολύχρωμα
φύλλα, φορτωμένα πανεράκια γεμάτα, μπαίνουν στὸ
χωριό.

—Καλῶς τα μας, καλῶς τα! τὰ καλωσορίζουν.

Καὶ κεῖνα τραγουδώντας:

«Καλῶς το τὸ φθινόπωρο,

καλῶς το, καλῶς το»,

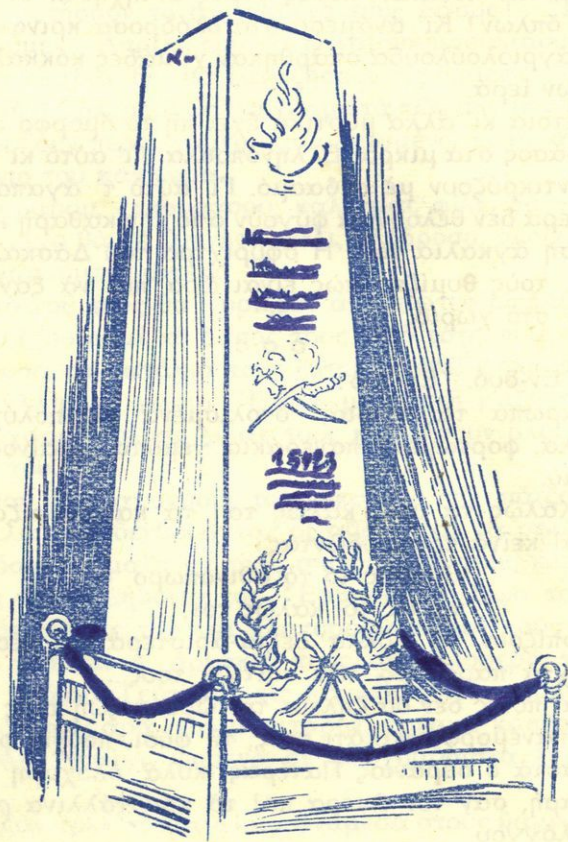
σκορπίζουν τὰ φύλλα δεξιά-ἀριστερὰ καὶ μέσα στὰ
ἀνοιχτὰ παράθυρα τῶν σπιτιῶν τους...

Καὶ ποῖος δὲν θὰ ζήλευε τὴν ὥραία ζωὴ τους! Μέσ’
στὸ πανέμορφο παλάτι τους, τὴ φύσι, ποῦχει φτιάσει
γι’ αὐτὰ ὁ οὐράνιος Πατέρας κυλᾷ ὁλόχαρη ἀγνή,
καθαρή, σὰν τὸν ἀέρα καὶ τὰ κρυστάλλινα ρυάκια
τοῦ λόγγου.

✓ Ν ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΟΥ

Κάθε σου ραχούλα
κάθε ρεματιά,
εΐναι ποτισμένη
μ' αίματα ιερά!

Γι' αυτό έδω στή γη' σου,
σάμπως πιό γλυκά,
εϋωδιάζει ή δάφνη,
ή σμυρτιά κι' ή έλλά!

Η ΕΛΛΑΔΑ ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΠΕΘΑΙΝΕΙ

‘Η Μαίρη δὲν θὰ πάη κι’ ἐφέτος στὴν παρέλασι. ‘Ο κ. Γέρας, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Σχολείου, ἐδιάλεξε 36 ἀγόρια καὶ 36 κορίτσια. ‘Η Μαίρη εἶχε τὸ ἴδιο ἀνάστημα μὲ τὴ Δήμητρα, ποὺ ἦταν ἡ τελευταία ἀπὸ τὶς τριάντα ἔξι. ‘Ο κ. Γέρας ὅμως τὸ εἶχε πῆ ξεκάθαρα. Μόνον 36 θὰ ἐπῆγαιναν.

‘Η Μαίρη κάθισε στὴν ἄκρη παραπονεμένη. Γιατί νὰ προτιμήσῃ πάλι ὁ κ. Διευθυντὴς τὴ Δήμητρα, ἀφοῦ δὲν ἦταν καθόλου ψηλότερὴ της;

Τὰ μάτια της θόλωσαν κι’ ἓνα καυτό δάκρυ κύλησε στὸ στρουμπουλὸ μαγουλάκι της. Τὸ σκούπισε ὅμως κρυφὰ μὲ τὸ δαχτυλάκι της καὶ πῆρε τὸ δρόμο γιὰ τὸ σπίτι.

“ὦ! πόσο ὠραῖα εἶναι σήμερα στολισμένοι οἱ δρόμοι! Στὰ μπαλκόνια, στὶς ταράτσες, στὶς πόρτες, παντοῦ, κυματίζει ἡ Γαλανόλευκὴ μας σημαία. Στὶς βιτρίνες τῶν καταστημάτων ὠραῖες εἰκόνες ἀπὸ τὸν πόλεμο τοῦ 1940 θυμίζουν στὸν κάθε “Ελληνα τὶς δοξασμένες ἡμέρες τοῦ πολέμου καὶ τὸν γεμίζουν περηφάνεια καὶ χαρά.

‘Η Μαίρη δὲν χορταίνει νὰ βλέπῃ. Νὰ ἐδῶ τὰ εὐζωνάκια μας κυνηγοῦν τοὺς ἐχθροὺς καὶ τοὺς ρίχνουν στὴ θάλασσα. Πιο κεῖ χωριατοπούλες φορτωμένες πυρομαχικὰ σκαρφαλώνουν στὰ βράχια. Τὰ ραδιόφωνα

μεταδίδουν συνέχεια εθνικά έμβατήρια. 'Η Μαίρη, χωρίς νά τò καταλάβη, άρχισε νά βαδίζει ρυθμικά.

“Ένα-δύο. “Έν-δυό. Σέ λίγο έχει φθάσει στο σπίτι. Νά και ή δική τους σημαία στο μπαλκόνι.

“‘Η Έλλάδα ποτέ δέν πεθαίνει» άκούγεται και άπό τò δικό τους ραδιόφωνο.

Μά νά πάλι στο μυαλό τής Μαίρης ή αύριανή παρέλασις. Οί συμμαθητές και οί συμμαθήτριές της μέ καμάρι θά βαδίζουν τρεις-τρεις «εις φάλαγγα κατὰ τριάδας», όπως λέει ό κ. Διευθυντής. Αύτή όμως δέν θά είναι. “Αχ, γιατί νά προτιμήσουν πάλι τή Δήμητρα;

Μιά ζήλεια άρχισε νά τής τρυπάη ξανά λίγο-λίγο τήν καρδιά.

—Ούφ, κι' αύτή ή Δήμητρα!

Ντρρρρρ, χτύπησε τò κουδούνι τής πόρτας. Βιαστικά ή Μαίρη τρέχει ν' άνοίξη.

—Μπά! ‘Η Δήμητρα!

—Καλησπέρα, Μαίρη.

—Κα—λησπέρα...

—Ξέρεις, Μαίρη, ό κ. Διευθυντής είπε νά φορέσουμε όλοι άσπρα λινά παπούτσια αύριο στην παρέλασι. ‘Εγώ όμως δέν έχω και ό πατέρας είπε, πώς δέν μπορεί άπόψε νά μου άγοράση. “Ηλθα, λοιπόν, νά σοϋ δώσω τή θέσι μου. Νά πäs έσύ στην παρέλασι άντί για μένα.

—‘Εε—γώ!... Νά πάω έγώ!...

—Ναί, Μαίρη. Και φεύγω γιατί είναι άργά. Καληνύχτα.

‘Η καρδιά τής Μαίρης γοργοχτύπησε τάκ-τούκ. Αύτò δέν τò περίμενε. “Ω ή Δήμητρα! Γι' αύτό, λοιπόν, τήν άγαπούσαν και τήν προτιμούσαν όλοι. ‘Η Δήμητρα ήταν πολϋ καλή.

—Δή-Δήμητρα! Στάσου μιά στιγμή! τής φώναξε μέ πνιγμένη φωνή.

“Ωσπου ἡ Δήμητρα νὰ ξαναγυρίσῃ στὴν πόρτα, ἡ Μαίρη εἶχε λύσει τὰ κορδόνια καὶ κρατοῦσε στὰ χέρια τὰ ὀλόλευκα λινὰ της παπουτσάκια, ποῦχε φορέσει γιὰ τὶς δοκιμές.

—Πάρε τα, Δήμητρα. Πρέπει ἐσὺ νὰ πᾶς αὔριο στὴν παρέλασι.

—“Ο—ὄχι. Εὐχαριστῶ!

—Πάρε τα ποῦ σοῦ λέω. Ὁ κ. Γέρας ἐσένα διάλεξε. Εἶναι δική σου ἡ θέσι. Πρέπει ἐσὺ νὰ πᾶς.

Ἡ Δήμητρα ἀπλώσε δειλὰ τὸ χέρι.

—Σ’ εὐχαριστῶ, Μαίρη. Εἶσαι... πολὺ καλὴ...

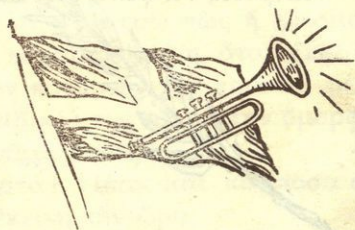

«Ἡ Ἑλλάδα ποτὲ δὲν πεθαίνει», ἀντήχησε τριγύρω ξανά. Καὶ ἡ Μανούλα τῆς Μαίρης ποῦ ὅλα τὰ εἶχε δῆ καὶ τὰ εἶχε ἀκούσει ἀπ’ τὸ βάθος τοῦ διαδρόμου, ἔτρεξε κι’ ἀγκάλιασε τὰ δυὸ παιδιά.

—Ἡ Ἑλλάδα ποτὲ δὲν θὰ πεθάνῃ, εἶπε δακρυσμένη. Μὰ πῶς νὰ πεθάνῃ μὲ τέτοια παιδιά; συμπλήρωσε.

—Μὴν ξεχνᾶτε, Μανούλα, πῶς εἴμαστε καὶ μεῖς τὰ μικρὰ ἐλληνόπουλα, μικροὶ «Ἀγωνισταὶ τοῦ καλοῦ», εἶπε ἡ Μαίρη μὲ καμάρι.

—Τὸ βλέπω, παιδιά μου. Γράφτε, λοιπόν, μὲ τοὺς ωραίους ἀγῶνες σας, τὴν καινούργια τῆς Πατρίδος μας ἱστορία. Καὶ ἡ Ἑλλάδα μας, δὲν θὰ πεθάνῃ ποτέ.

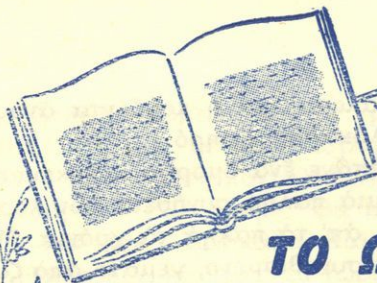
ΕΛΛΑΔΑ ΜΟΥ

Εἶσαι σὺ τοῦ κόσμου
φωτεινὴ λαμπάδα,
κι' εἶσαι τῆς καρδιάς μου
ἡ χαρά, ὦ Ἑλλάδα!

Τώρα καθισμένος
στὸ μικρὸ θρανίῳ
μελετῶ τ' ἀθάνατο
δικό σου μεγαλεῖο!

Καὶ μὲ καίει ὁ πόθος,
κι' ἄχ πῶς λαχταρῶ,
ἄξιο παιδί σου,
Πατρίδα, νὰ φανῶ!

ΤΟ ΠΡΑΙΟΤΕΡΟ ΛΕΥΚΩΜΑ

—Οὐφ! Τὸ βαρέθηκα πιά αὐτὸ τὸ «Λεύκωμα»! γκρίνιαξε ἡ Κατερινούλα στὴν μικρὴ τῆς φίλη, ξεφυλλίζοντας γρήγορα-γρήγορα τὸ χοντρὸ τετράδιο μὲ τὰ βελουδένια ἐξώφυλλα. Ζωγραφιές-χαλκομανίες! Χαλκομανίες-ζωγραφιές! Κι' ὅλο τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια! Δίστιχα-τρίστιχα καὶ σοῦπα-μοῦπες! Τὰ βαρέθηκα!...

—Κι' ἐγὼ τὸ ἴδιο, Κατερίνα. Καὶ τί νὰ γράφης κάθε φορά;

«Νὰ ζῆς, Κατερινούλα μου, ἔτη πολλὰ καὶ χρόνια, σὰν κεῖνα τὰ ψηλὰ βουνὰ τὰ σκεπασμένα χιόνια»;

Τὰ ξέρει πιά ὅλος ὁ κόσμος, ἀπ' ἐξω κι' ἀνακατωτά, ἀπ' τὸν καιρὸ τῆς γιαγιάς τῆς προγιαγιάς μου, μέχρι σήμερα.

—Δὲν ἔχετε δίκιο, φίλες μου! συμπλήρωσε τότε πλησιάζοντας ἡ Σοφούλα. Πιστεύω πὼς ἡ γιαγιά σου, Ἐφη, θὰ εἶναι πολὺ εὐχαριστημένη, ὅταν ξεφυλλίζοντας τὸ «Λεύκωμα» τῶν παιδικῶν τῆς χρόνων, φέρνῃ στὸ νοῦ, μιά-μιά τίς παιδικές τῆς φίλες, τὴν ὁμορφὴν κι' ὁλόχαρην ζωὴ, ποὺ ἔκαμαν μαζή.

—Σωστά-σωστά! εἶπαν καὶ κάμποσα ἄλλα παιδιὰ, ποὺ ἔφτασαν ἐκείνη τὴν ὥρα.

“Ετσι, ἡ παρέα μεγάλωσε καὶ ἡ κουβέντα ἀναφε-
καυγαδάκι εὐθυμο, καλόκαρδο, ζωηρό.

“Ἦθελαν ὅλες νὰ κρατᾶνε ἓνα ὁμορφο «Λεύκωμα».
“Ἀλλωστε αὐτό, ἦταν μιὰ παληὰ συνήθεια τῶν κορι-
τσιῶν τοῦ χωριοῦ τους, ἀπ’ τὰ παληὰ τὰ χρόνια. Μὰ
δὲν τὸ ἤθελαν πιά, ἔτσι συνηθισμένο, γεμάτο ἀπὸ ζω-
γραφιεὺς μὲ παραμυθένιες βασιλοπούλες, Χιονάτες,
Σταχτοπούτες καὶ τὰ τέτοια. “Ἦθελαν κάτι ἄλλο, πιὸ
ὁμορφο, πιὸ καινούργιο, πιὸ ἀληθινό.

—Καὶ δὲν ρωτᾶμε «τὴ Δεσποινίς»; λέει τότε μὲ φα-
νερὴ χαρὰ γιὰ τὴν ιδέα της ἡ Θυμιούλα.

Καὶ νάτα! Σὲ λίγο τὰ παιδιὰ, εἶχαν κυκλώσει κι’ ὁ-
λας τὴν καινούργια τους Δασκάλα.

Φαίνεται πὼς ἦταν πολὺ σοφὴ «ἡ Δεσποινίς». “Ἦξερε
πολλὰ-πολλὰ. “Ὅ,τι κι’ ἂν τὴν ρωτοῦσαν τὰ παιδιὰ.
Κι’ ἤξερε πιὸ πολὺ νὰ χαμογελάει καὶ νὰ φυτεῖ στις
μικρὲς τους καρδοῦλες τὸ καλό. Νὰ φυτεῖ τῆς ἀρε-
τῆς τοὺς ἀνθούς.

Καὶ νὰ τώρα, τὰ γελαστά της μάτια εἶχαν ἀγκα-
λιάσει πάλι τὰ παιδιὰ ὁλόγυρά της. Εἶχε ἀρχίσει νὰ
μιλάει! Κύττα, καὶ τὰ σπινάκια σκύψαν κι’ αὐτὰ ψηλὰ
ἀπ’ τὰ κλώνια! Θέλουν ν’ ἀκούσουν!

Μιὰ Δασκάλα μιλάει στὰ Ἑλληνόπουλα!...

Σιωπή!...

—...Ἡ ὁμορφὴ ζωὴ, παιδιὰ μου, ἡ ὁμορφὴ ζωὴ, φτιά-
νει τὸ καλύτερο «Λεύκωμα», κι’ ἀφίνει τὴν πιὸ γλυκεῖα
θύμησι στὸ νοῦ μας! Ἡ ὁμορφὴ ζωὴ τοῦ καθενός μας,
ποὺ σκορπάει τριγύρω τῆς χαρᾶς τὸ φῶς. Ποὺ νικάει
τὴν κακία μὲ τῆς καλωσύνης τὰ χαμόγελα. Ποὺ για-
τρεύει τοὺς πόνους μὲ τῆς ἀγάπης τὸ χάδι!...

Ἐλᾶτε, παιδιὰ, ἐλᾶτε νὰ τὴν φτιάξουμε ὁμορφὴ τὴ
ζωὴ μας!... “Ὅλοι μαζῇ, σὰν μιὰ καρδιά! Νὰ τὴν
φτιάξουμε καινούργια καὶ φωτεινὴ!... “Ε, παιδιὰ;
Καινούργια! Σὰν τοὺς ἀνοιξιὰτικους ἀνθόκηπους μὲ
τις εὐωδιὲς καὶ τοῦ φθινοπώρου τοὺς γλυκοὺς, ὠρι-
μους καρπούς!...

“Ετσι θάχουμε πολλά νά γράψουμε στο «Λεύκωμά» μας! Καί πιά, δέν θά'ν' παραμυθένια καί παλιά! Θά είν' ἡ ἴδια ἡ δική μας ἀληθινὴ ζωὴ! Καί θά'ν' ωραία! Καθάρια! Ἑλληνική!... Θά εἶναι φῶς κι' εὐωδιά!...”

Αὐτὰ εἶπε ἡ Δασκάλα. Καί ἔτσι ἔγινε.

Ποῖος δέν καμαρώνει τώρα τὴν παρέα τῆς Κατερινούλας στοῦ ὁμορφο χωριό; Τίς λένε: «ΧΕΛΙΔΟΝΙΑ»! Θέλετε νά ξεφυλλίσετε καί τὸ καινούργιο τους «Λεύκωμα»; Εἶναι τὸ «Ἡμερολόγιο» μὲ τὴ δρᾶσι τους!

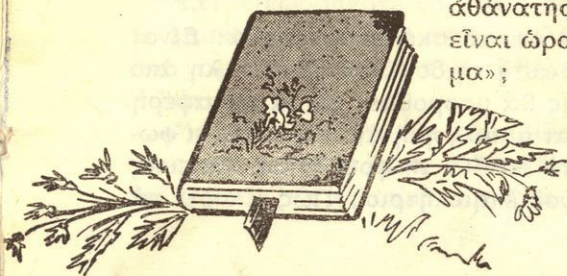
Ἀγῶνες τοῦ καλοῦ καί νίκες ἐκεῖ! Εὐωδιὲς ἀρετῆς καί καλωσύνης! Πράξεις ἀγάπης! Ἔργα πολιτισμοῦ! Συνθήματα κι' ἀποφάσεις! Καρδιὲς λεβέντικες, ἀντρεωμένες, σὰν καί κεῖνες, ποῦ ἔχουν μονάχα τοῦ Χριστοῦ τὰ παλληκάρια!

Θέλετε νά δῆτε καί ζωγραφιές; Δέν εἶναι χάρτινες, οὔτε παραμυθένιες! Εἶναι φτιαγμένες ἀπ' τὰ ἴδια τους τὰ χέρια.

Νὰ ἡ πλατεῖα τοῦ χωριοῦ μὲ τὸ Ἡρώδον! Ἡ ὁλοκάθαρη ἐκκλησιὰ καί ὁ ὁλόδροσος σχολικός τους κῆπος, πλαίϊ στοῦ φρεσκοασπρισμένο τους σχολειό! Νὰ τὸ καλοσκαμμένο ἀμπέλι τῆς χήρας καί τὰ καθαρонуμένα ὀρφανά! Νὰ τὸ καλὸ βιβλίο στοῦ κάθε χωριανοῦ τὰ χέρια καί τὸ ὁμορφο Περιοδικό τους μπροστὰ σὲ κάθε παιδί!

Καί γράφουν-γράφουν στοῦ χοντρὸ τετράδιο μὲ τὰ βελουδένια ἐξώφυλλα τὴν ὁμορφὴν ζωὴ τους καί γράφει τοῦ Θεοῦ τὸ χέρι στοῦ Αἰώνιο Βιβλίῳ τ' οὐρανοῦ!...

Τὰ Ἑλληνόπουλα γράφουν μὲ τὴν ἀγάπην τὴν ἱστορίαν τῆς ἀθάνατης φυλῆς τους!... Δέν εἶναι ωραῖο τοῦτο τὸ «Λεύκωμα»;

Η ΕΠΙΜΕΛΗΤΡΙΑ

Τὸ διάλειμμα έτελείωσε
καὶ τὰ παιδιά ξαναμπήκαν
στὴν τάξι.

“Ὅλων τὰ μάτια περιμένουν
μὲ περίεργη προσμονή τὰ ἀ-
ποτελέσματα τῆς ψηφοφορί-
ας.

Ἐκεῖ ὅμως στὴν ἄκρη τοῦ
τρίτου θρανίου ἡ καρδιά τῆς
Ἐφης χτυπᾷ δυνατά. Μιά
φλόγα τὴν καίει στὰ μάτια
καὶ τὸ κεφάλι τῆς κουδουνί-
ζει ἀδιάκοπα.

—“ὦ, σὲ λίγη ὥρα, συλλο-
γιέται, τί μεγάλη χαρά! Σί-
γουρα θὰ ἔχω βγῇ πρώτη
στὴν ψηφοφορία καὶ ὁ Δάσκα-
λος θὰ ἀναγγεῖλῃ ἐπίσημα: Ἡ Ἐφη Ξενάκη ψηφίστη-
κε ἀπὸ ὁλόκληρῃ τὴν τάξι ἐπιμελήτρια κι' αὐτῆς τῆς
χρονιαῶς.

Ἄλλωστε τὸ ξέρεي καὶ τὸ σκέπτεται συχνά: Εἶναι
ἡ πιὸ κατάλληλῃ γι' αὐτὴ τὴ δουλειά. Ποιὰ ἄλλῃ ἀπὸ
τὶς συμμαθήτριές τῆς θὰ μπορούσε νὰ τὰ καταφέρῃ
καλύτερα; Αὐτὴ εἶναι ἡ πιὸ ψηλὴ ἀπ' ὅλες. Ἐχει φω-
νὴ δυνατὴ καὶ ὅλα τὰ παιδιά τὴ φοβοῦνται. Ἐπειτα,
ἀφοῦ ἦταν καὶ πέρυσι ἐπιμελήτρια; Πῶς μπορεῖ νὰ

μην εἶναι καὶ φέτος; "Οχι! "Οχι! 'Οπωσδήποτε αὐτὴ θὰ βγῇ! Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἀνησυχῇ...

"Αφησε τὸ βιβλίον τῆς στὸ θρανίον καὶ ἀνέβηκε στὴν ἔδρα φουριόζα καὶ μὲ ὕψος 80 στραταρχῶν!

—"Ε, ἡσυχία παιδιά! Γράφω τοὺς ἀτάκτους. Γουρῇ, σιωπῇ!... Σκορδάκη, μπροστά σου!... Πετροπούλου, σὰν πολὺ ἀέρα μᾶς πῆρες σήμερα!...

Καὶ δόστου φωνὴ καὶ δόστου γραψίματα τῶν παιδιῶν στὸν πίνακα, μὲ ἀράδα πλάϊ στὰ ὀνόματά τους τοὺς σταυρούς. Τάκ-τούκ χτυπάει τὸ χάρακα στὴν ἔδρα καὶ ξεφωνίζει φοβέρες καὶ προσταγές!

—Στ' ἀλήθεια, θὰ γίνω καλὴ δασκάλα, κρυφουσυλλογιέται, ὅταν ξαφνικὰ μπαίνει ὁ κ. Γεωργίου στὴν τάξι.

'Ησυχία ἀπόλυτη! Οὔτε ἀνασασμὸς δὲν ἀκούγεται πιά καὶ ὅλοι περιμένουν ν' ἀκούσουν τὴ φωνή του.

—Λοιπόν; Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ψηφοφορίας, ἔ;

—Μάλιστααα!

—'Εσεῖς ποῖος λέτε ὅτι βγῆκε;

Γιὰ μισὸ λεπτὸ σταμάτησαν καὶ οἱ ἀναπνοές. Κι' ἔπειτα, λὲς μ' ἓνα στόμα φώναξαν ζωηρὰ ὅλα μαζὴ τὰ παιδιά:

—'Η Εὐγενία Λαμπρίδου!... καί, βρρρ, ξέσπασαν ἀκράτητα τὰ χειροκροτήματα!

Οὔτε ἀτομικὴ βόμβα κι' ἂν εἶχε πέσει ἐπάνω στὴν "Εφη, ἐκεῖ στὴν ἄκρη τοῦ τρίτου θρανίου, δὲν θὰ τὴν εἶχε κάνει τόσα κομμάτια! Ζαλίστηκε! "Εχασε τὸν κόσμον μπροστὰ ἀπ' τὰ μάτια τῆς καὶ τὸ πρόσωπό τῆς ἔχει γίνει κατακίτρινο. 'Αγριεμένη ἡ ματιὰ τῆς ρίχτηκε ὀλόγυρα καὶ καρφώθηκε πάνω στὴν Εὐγενία.

Μπα! 'Οπωσδήποτε θὰ ἔχουν πέσει ἔξω τὰ παιδιά! 'Ο Δάσκαλος δὲν ἔχει ἀκόμα μιλήσει. Μόνον, γιὰ δέξ τον, χαμογελάει! "Αρα γε τί θέλει νὰ πῇ;... "Ακου!... Μιλάει!...

—Μάλιστα, ἡ Εὐγενία Λαμπρίδου ψηφίστηκε ἀπὸ ὅλους σας καὶ ἀπὸ μένα. Μόνον δυὸ ψηφοὶ τῆς λείπουν ἀπ' τοὺς 58. Κι' αὐτοὺς τοὺς ἔχει ἡ "Εφη.

Τὰ παιδιὰ κατάλαβαν. Ὁ ἓνας ψῆφος θὰ ἦταν τῆς ἴδιας τῆς "Εφης, πού εἶχε ψηφίσει τὸν ἑαυτὸν τῆς καὶ ὁ ἄλλος τῆς Εὐγενίας, πού εἶχε ψηφίσει τὴν "Εφη. Ὁ λόχαρὰ τώρα θέλουν νὰ συγχαροῦν τὴν καινούργια ἐπιμελήτρια τῆς τάξεώς τους.

Ἀλήθεια! Τῆς ἀξίζε τῆς Εὐγενίας! Δὲν ἦταν μόνον ἡ πρώτη μαθήτρια μέσα στὴν τάξη, ἡ καλόκαρδη καὶ σ' ὅλους εὐγενικιά, ἀλλὰ τῆς ταίριαζε περισσότερο ἀπ' ὅλους νὰ εἶναι ἀρχηγὸς ἀνάμεσά τους, ὅταν θὰ λείπη ὁ Δάσκαλός τους. Τῆς ταίριαζε. Γιατί ἔτσι εἶχε πῆ ὁ κ. Γεωργίου πρὶν ἀρχίσῃ ἡ ψηφοφορία:

—Γιὰ νὰ εἶσαι ἓνας καλὸς ἀρχηγὸς στὴν τάξη σου, ἢ στὴν ὁμάδα τοῦ παιγνιδιοῦ σου, χρειάζεται νὰ εἶσαι ταπεινὸς κι' εὐγενικός. Νὰ δέχεσαι τὶς σωστὲς γνώμες τῶν ἄλλων καὶ νὰ ἀγαπᾷς τοὺς συντρόφους σου. Σκοπὸς σου νὰ εἶναι τὸ καλὸ τῆς ὁμάδας σου καὶ νὰ εἶσαι ἕτοιμος νὰ παραχωρήσῃς τὴ θέσι σου σὲ κείνον, πού θὰ φανῇ ἀνώτερός σου.

Αὐτὰ ὅλα τὰ ἔχει ἡ Εὐγενία!

Πῶς, λοιπόν, νὰ μὴν τὴν προτιμήσουν οἱ συμμαθητρί-
ές της;

Η ΜΑΡΘΑ ΤΟ "ΧΕΛΙΔΟΝΙ,,

Τὸ κουδούνι χτύπησε κι' ἓνα πλήθος γιακαδάκια καὶ ποδίτσες ξεπρόβαλαν ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ σχολείου καὶ ξεχύθηκαν ἓνα γύρο. Παρεοῦλες, παρεοῦλες, τὰ παιδιά, χοροπηδώντας με ἀτέλειωτες φλυαρίες, ἐπαιρναν τὸ δρόμο γιὰ τὶς διάφορες γειτονιὲς ποῦταν τὰ σπίτια τους.

Ἡ πρώτη τάξι εἶχε σχολάσει, ὅπως πάντα, μιὰ ὥρα νωρίτερα.

Γιατί ὅμως αὐτὴ ἡ παρεοῦλα ἔχει ἀπομείνει ἐκεῖ στὴ γωνία τοῦ δρόμου; Σίγουρα κάτι συμβαίνει! Δὲν βλέπετε με πόση σοβαρότητα κουβεντιάξουν αὐτὲς οἱ μικροῦλες; Κι' ἀνάμεσά τους, πνιγμένη στὸ κλάμα στέκεται ἡ Ἀννούλα. Τὰ χειλάκια της τρέμουν! Τὰ ματάκια της εἶναι κατακόκκινα καὶ στὰ στρουμπουλὰ της μαγουλάκια, τρέχουν σὰν αὐλάκια τὰ δάκρυα. Δὲ μιλάει. Μόνο κυττάζει με ἀγωνία μιὰ-μιὰ τὶς μικρές της φίλες, σὰν νὰ τοὺς λέη: —Καὶ τώρα τί θὰ κάνω;

Τί θὰ κάνη, ἀλήθεια; Τὰ κοριτσάκια σκέφτονται λυπημένα κι' αὐτά, χωρὶς ὅμως νὰ τοὺς ἔρχεται καμμιὰ,

σοφή ιδέα.

—“Ελα καυμένη, μὴν κάνης ἔτσι! Δὲν ἦταν δὰ καὶ τίποτα σπουδαῖο!...”

—Τί λές, Καλλιόπη μου, συμπλήρωσε ἡ Ἑλενίτσα. Δὲν εἶναι σπουδαῖο βέβαια! Ἀλλὰ σκέψου!... Πῶς θὰ πᾶν στὸ σπίτι της; Πῶς θὰ τὸ πῇ στὴ μαμά της;...

Κι' ἂν τὸ μάθῃ «ἡ Κυρία»; Τί ἔχει ν' ἀκούσῃ ἡ καυμένη!

—“Ε, καλὰ! Σωπάτε τώρα. Δὲν εἶναι ἀνάγκη καὶ νὰ σκάσῃ! “Ο,τι ἔγινε, ἔγινε!...”

Τέτοια κι' ἄλλα ἔλεγαν τὰ κοριτσάκια καὶ μόνο ἡ Ἀννούλα δὲν μιλοῦσε. Μόνο ἐκλαιγε ὅλο καὶ πιὸ πολὺ.

✕ Σὲ κάποια στιγμή, ὅμως, τί χαρά! “Ενα φῶς ἄστραψε στὴ μικρὴ συντροφιά. Ἦταν ἡ Μάρθα! ✕ Ω! καὶ ποιὸς δὲν ἤξερε τὴν Μάρθα τὸ «Χελιδόνι»! Πήγαινε στὴν Πέμπτη τάξι καὶ ἦταν τὸ καμάρι τοῦ σχολείου! Πάντα χαρούμενη καὶ γελαστή, ἀγαποῦσε καὶ βοηθοῦσε ὅλα τὰ παιδιὰ, μὰ πιὸ πολὺ αὐτὰ τὰ μικρὰ τῆς πρώτης τάξεως. ✕ Καὶ τώρα τὰ εἶχε δὴ ἀπὸ μακριὰ ἔτσι μαζεμένα καὶ ἔτρεξε νὰ δῇ τί συμβαίνει.

—Τὴ σάκκα μου! Τὴ σάκκα μου! “Εχασα τὴ σάκκα μου! Ξεφώνισε μὲ κλάματα ἡ Ἀννούλα, μόλις τὴν εἶδε!

✓ —“Εχασες τὴ σάκκα σου; Καλὰ, μὴν κλαῖς! ✕ Θὰ τὴ βροῦμε, τῆς εἶπε γλυκά, χαϊδεύοντας τὸ κεφαλάκι της. ✕ Θὰ τὴν ξέχασες στὸ σχολεῖο.

—“Οχι, ὄχι! πετάχτηκε ἡ Καλλιόπιτσα. Ἐμεῖς πήγαμε καὶ ψάξαμε καλὰ σ' ὅλα τὰ θρανία! ✓

—«Κυρά-σάκκα πονηρή,
ποῦ μᾶς ἔχεις δὰ κρυφτῇ;
Θὰ σὲ βροῦμε θές δὲν θέλεις
κυρά-σάκκα νὰ τὸ ξέρης!»

✕ τραγούδησε τότε μὲ κέφι ἡ Μάρθα κι' ὅλα τὰ κοριτσάκια γέλασαν. ✕

—Ποῦ καὶ ποῦ στάθηκαν, Ἀννούλα;

—Πρώτα σταθήκαμε λίγο κάτω από τὸν πλάτανο. "Επειτα ἐμπήκα στὸ ἐμπορικάκι τοῦ κύρ-'Αντρέα νὰ ἀγοράσω καρφίτσες τῆς μαμάς. "Επειτα,... δὲν τὴν βρήκα!

—Κουτούτσικο μικρό, εἶπε τότε ἡ Μάρθα σκουπίζοντας μὲ τὸ μαντηλάκι τῆς τὰ δάκρυα τῆς 'Αννούλας. Θὰ τὴν ἔχης ἀφήσει στὸ ἐμπορικάκι. Περίμενε ἐδῶ μιὰ στιγμή!

Δὲν πέρασαν λίγα λεπτά, κι' ὦ τί χαρά! 'Η Μάρθα φάνηκε στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου, χοροπηδώντας κι' ἀνεμίζοντας ψηλὰ τὴ χαμένη σάκκα!

'Η μικρὴ συντροφιά χύμηξε κατὰ πάνω τῆς μὲ γέλια. 'Η 'Αννούλα ρίχτηκε στὸ λαιμό τῆς!

—Σ' εὐχαριστῶ! Σ' εὐχαριστῶ, καλὴ μου Μάρθα!... "Αλλοτε θὰ προσέχω τὰ πράγματά μου!

'Η μικρὴ συντροφιά, πῆρε τώρα χαρούμενη πιά τὸ δρόμο γιὰ τὸ σπίτι.

—"Όταν θὰ μεγαλώσω, θὰ γίνω κι' ἐγὼ σὰν τὴ Μάρθα, εἶπε ἡ 'Αννούλα. Θὰ προσέχω καὶ θὰ βοηθῶ ὅλα τὰ μικρὰ παιδάκια. Θὰ γίνω σὰν τὴν Μάρθα τὸ «Χελιδόνι».

ΤΟ ΙΔΙΟ ΚΑΝΕ ΚΑΙ ΣΥ...

Υ Χαρωπή, γεμάτη κέφι καὶ καλὴ καρδιά εἶναι ἡ παρέα τῆς Λουκίας. Τί χαριτωμένα κοριτσάκια, λένε ὅλοι! Παίζουν ὅλα τόσο ὁμορφα, δίχως ζήλειες, δίχως γκρίνιες, δίχως ζαβολιές. Καὶ τώρα, σ' αὐτὸ τὸ χαρούμενο διάλειμμα ἔστησαν μὲ κέφι τὸ παιγνίδι.

Γιατί ὅμως ἔγινε ξαφνικὰ τόσο σκεπτικὸ τὸ χαρούμενο προσωπάκι τῆς Λουκίας;

Πέρα στὴ γωνιά τοῦ τοίχου πῆρε τὸ μάτι τῆς, τὴν "Ελλη, τὴ μικρὴ καινούργια τῆς συμμαθήτριά. Ἡ καυμένη ἢ "Ελλη! Εἶναι δυὸ μέρες, ποὺ ἦρθε σ' αὐτὸ τὸ σχολεῖο. Εἶναι ξένη καὶ μονάχη ἀνάμεσα στὰ τόσα παιδιά! Στὸ ἄλλο σχολεῖο, ποὺ πῆγαινε πρὶν, εἶχε κι' αὐτὴ τὶς καλές τῆς φίλες. Τώρα ὅμως, εἶναι μόνη, κατὰμονη. Καμμιὰ ἀπὸ τὶς καινούργιες τῆς συμμαθήτριες δὲν ἦρθε νὰ τῆς μιλήσῃ, νὰ τῆς κάνῃ παρέα. Ὁλομόναχη στέκει στὴν ἄκρη καὶ λυπημένη κυττάζει τὰ ἄλλα παιδιά, ποὺ τρέχουν καὶ παίζουν, χα-

ρούμενα. ὦρες, ὦρες, τῆς ἔρχεται ἡ σκέψι νὰ πάη κοντὰ στὴν παρέα τῆς Λουκίας.

—Νὰ παίξω μαζὶ σὰς κι' ἐγώ; θὰ τὶς ρωτήσῃ.

Μὰ ντρέπεται τόσο πολὺ! Τὰ ματάκια τῆς ἔχουν γεμίσει δάκρυα καὶ φαίνεται σὰν νὰ σκέπτεται νὰ γυρίσῃ στὸ σπίτι...

“Ὅλα αὐτὰ σὰν νὰ τὰ κατάλαβε ἡ Λουκία. Κι' ἀπὸ μέσα τῆς μιὰ φωνούλα λὲς καὶ ρώτησε:

—“Ἄν ἦσουν αὐτὴ θέσι τῆς, τί θάθελες νὰ κάνουν γιὰ σένα οἱ καινούργιες σου συμμαθήτριες; Θὰ σ' ἄρесе νὰ σ' ἀφήσουν κατὰμονη;

—“ὦ, ὄχι. Ὅχι! σκέφτηκε ἡ Λουκία. Θὰ ἤθελα ἔστω καὶ μιὰ ἀπ' αὐτὲς νὰ ἔρθῃ κοντὰ μου, νὰ μοῦ μιλήσῃ καὶ νὰ μὲ πάρῃ στὴ συντροφιά τῆς.

! —“Ἐ, λοιπόν, τί κάθῃσαι; Τρέξε καὶ κάνε καὶ σύ, αὐτὸ ποὺ θὰ ἤθελες νὰ σοῦ κάνουν οἱ ἄλλοι! Ξαναεἶπε ἡ φωνούλα.

Μὰ ἡ Λουκία διστάζει ἀκόμη. Ντρέπεται πρώτη αὐτὴ, νὰ πλησιάσῃ τὴν ἄγνωστη συμμαθήτριά. Καὶ ὅμως, πρέπει νὰ τὸ κάνῃ! ✕ Ἐτσι θὰ δώσῃ στὴν “Ἑλλῃ χαρά. Καὶ τότε θὰ τὴν ἀγαπᾷ πολὺ ὁ Χριστός. ✓

Τρέχει, λοιπόν. Νάτην! Ξεφεύγει ἀπ' τὸ παιγνίδι καὶ τρέχει ζωηρὰ κοντὰ τῆς! ✕ Μιλᾷ μὲ καλωσύνη στὴν “Ἑλλῃ καὶ τὴν πιάνει φιλικὰ ἀπ' τὸ χέρι. ✕

! —“Ἑλλῃ, θέλεις νὰ γίνουμε φίλες; Θέλεις νὰ ἔρθῃς στὴ συντροφιά μας; ✓

ωφ. ! Τὸ προσωπάκι τῆς “Ἑλλῆς φωτίστηκε ξαφνικὰ ἀπὸ ἓνα εὐτυχισμένο χαμόγελο. Καὶ μέσα στὴν καρδιά τῆς Λουκίας ἔστησε πανηγύρι ἡ χαρά. ✓ ωφ

“ὦ, εἶναι ὠραῖο πολὺ νὰ κάνῃς πάντα στοὺς ἄλλους ὅ,τι θὰ ἤθελες νὰ κάνουν κι' ἐκεῖνοι γιὰ σένα!

ΕΝΑ

ΧΑΜΟΓΕΛΟ

“Ενα χαμόγελο
κι' ένα λογάκι,
γλυκό σάν άρωμα
άπό λουλουδάκι,

διώχνει τόν πόνο
—Μήν τò ξεχνᾶς!—
φέρνει τήν άνοιξι
γλυκειᾶς χαρᾶς!

Οἱ λαυλαδένιαι κορδέλλαι

Ὀλόασπρες γαρνιριστὲς λαμπάδες, πούλιες ἀσημίες, χρυσαφιά τιρτίρια, κολλαριστὲς πολύχρωμες κορδέλλες, ἀνθάκια ψεύτικα λογιῆς-λογιῆς, κι' ἔνα σωρὸ ἀκόμη ψιλικά, ἔχουν ἀγοραστῇ ἀπὸ μέρες τώρα καὶ περιμένουν.

Τὸ μυστικὸ τὸ ξέρουν τὰ κοριτσάκια τῆς Τρίτης καὶ τῆς Τετάρτης τάξεως. Συνεταιρίστηκαν ν' ἀνοίξουν ἐργαστῆρι κι' ἀπὸ καιρὸ εἶχαν ἀρχίσει οἱ οἰκονομίες καὶ τὰ μαζέματα.

Ἡ καλὴ Δασκάλα τοὺς μὲ χαρὰ ἄκουσε τὴν ἔμπνευσί τοὺς. Τούτῃ τὴν Πασχαλιά θέλουν νὰ στείλουν τὴ χαρὰ, λίγη χαρὰ, λίγη ἀγάπη στὰ μικρὰ ἀδελφάκια τοὺς τοῦ Ὀρφανοτροφείου.

Νὰ λοιπόν! Θὰ φτιάξουν λαμπάδες!

Λαμπάδες ἀναστάσιμες, νὰ τίς χαρίσουν στ' ἀδελφάκια τοὺς.

Τὴν τέχνη θὰ τοὺς τὴν δείξη ἡ Δασκάλα τοὺς. Τὰ ὑλικά τ' ἀγόρασαν μὲ τίς οἰκονομίες τοὺς. Ἐφεραν καὶ τούλια λευκά, ρόζ, γαλάζια, ποὺ τὰ μάζευαν ὁλοχρονὶς ἀπὸ τίς μπουμπουνιέρες φίλων καὶ γνωστῶν.

Καὶ νὰ ποὺ σήμερα, Σάββατο τοῦ Λαζάρου μετὰ τὴν ἐκκλησίαν, τὸ ἐργαστῆρι ἀνοίγει!

Μὲ πόση κρυφὴ χαρὰ περίμεναν ὅλα τὰ κοριτσάκια αὐτὴ τὴ μέρα, αὐτὴ τὴ στιγμή! Λάμπει στὸ χεράκι δαχτυληθρίτσα καὶ βελόνι, λάμπουν τὰ προσωπάκια τους ἀπὸ χαρὰ! Δένουν φιόγγους τὶς ὁμορφες κορδέλλες, κατσαρώνουν τριτίρια, κολλᾶνε πούλιες κι' ἀνθάκια!...

Κι' ἔτσι καθὼς ἐτοιμάζονται μιά-μιὰ οἱ ὁμορφες λαμπάδες καὶ τὶς κρεμοῦνε τὰ παιδιὰ πλάϊ-πλάϊ, μοιᾶζουν, ἀλήθεια, ζωγραφιές, κουκλίτσες ὁμορφοστολισμένες! Πόσο θὰ χαροῦν τὰ μικρὰ ἀδελφάκια!

Μὰ τί βλέπει ἐδῶ ἡ Μαριάννα; Τὰ τούλια καὶ οἱ κορδέλλες ἐτελείωσαν καὶ δυὸ λαμπάδες ξέμειναν ἀστόλιστες ἀκόμα.

—Παιδιά! Τί θὰ κάνωμε τώρα; Κυττᾶτε δῶ!...

Τὰ παιδιὰ ἔτρεξαν ὁλόγυρά της.

Ἀλήθεια τί θὰ ἔκαναν; Οἱ λαμπάδες εἶχαν ἀγοραστῇ ἴσα-ἴσα. Δὲν ἔπρεπε νὰ λείψῃ καμμιὰ. Μὰ κι' οὔτε χρήματα ὑπῆρχαν ν' ἀγοραστοῦν ἄλλες κορδέλλες! Οὔτε δραχμούλα δὲν ὑπῆρχε πιά! Πῶς λοιπὸν θὰ στόλιζαν τὶς δυὸ λαμπάδες;

Τὰ παιδιὰ σκέφτηκαν νὰ τὸ ποῦν στὴ Δασκάλα τους. Μὰ δὲν πρόλαβαν. Μιά σκέψι εἶχε ἔλθει στὸ μυαλὸ τῆς Γιαννούλας.

—Περιμένετε λίγο, παιδιά, τοὺς εἶπε.

Βγῆκε βιαστικά. Ἐτρεξε στὸ σπίτι. Ἄνοιξε τὸ μεγάλο φύλλο τῆς ντουλάπας καὶ νά, ἐκεῖ πίσω, στὸ μικρὸ σπαγγάκι, κρεμασμένες οἱ δυὸ ὁλοκαίνουργιες κάτασπρες ταυταδένιες τῆς κορδέλλες!... Ἀχ, πῶς τὶς καμάρωνε ὅλες αὐτὲς τὶς μέρες! Ἦταν δῶρο τῆς Νουνᾶς καὶ θὰ τὶς ἔδενε στὶς δυὸ τῆς πλεξίδες τῆς Λαμπρή! Πρῶτὴ φορὰ θὰ φοροῦσε τόσο ὁμορφες κορδέλλες, φαρδεῖες πέντε δάχτυλα, κολλαριστές, ὅλο γυαλάδα!...

Τώρα όμως! Τώρα έπρεπε νά στολίσω μ' αὐτὲς τὶς
δυὸ λαμπάδες! Πῶς νά πήγαιναν δίχως κορδέλλες
στὰ ἀδελφάκια τὰ ὀρφανά!...

Τὶς ξεκρέμασε μὲ τρεμουλιασμένο χέρι κι' ἡ καρ-
δούλα τῆς τάκα-τούκα ἄρχισε νά γοργοχτυπᾷ. "Εκλει-
σε τὴν ντουλάπα καὶ τὶς πρόβαρε στὶς δυὸ τῆς πλε-
ξίδες.

Τί ὁμορφα ποὺ τῆς ταίριαζαν!... Μὰ καὶ τὰ ὀρφανά
ἀδελφάκια πόση χαρὰ θὰ ἔπαιρναν! "Οχι! Πρέπει νά
τὶς χωρισθῇ!...

"Ετρεξε στὴ Μανούλα τῆς καὶ τῆς εἶπε τὴν ἀπόφα-
σί τῆς.

Ἡ Μανούλα χαμογέλασε εὐτυχισμένη! Ἀγκάλιασε
τὴ Γιαννούλα καὶ τὴ φίλησε τρυφερά!

—Μπράβο, παιδί μου, τῆς εἶπε. Ἡ ἀπόφασί σου εἶναι
ἄρκετή. Κράτησε, λοιπόν, τὶς κορδέλλες τῆς Νουνᾶς
σου. Θὰ σοὺ ἀγοράσω ἄλλες ἐγὼ γιὰ τὶς δυὸ σας λαμ-
πάδες!...

ΤΑ ΔΥΟ ΑΡΘΡΑ

Πρώτη φορά είδαν τὰ παιδιά τὸ Δάσκαλό τους τόσο στενοχωρημένο!

Κάθησε στὴν ἔδρα του ἀμίλητος καὶ ἄνοιξε τὸν κατάλογο.

Μέσα στὴν τάξι τῶν πενήντα παιδιῶν δὲν ἀκούγε-

ται οὔτε ἀνάσασμός! Οἱ καρδιές χτυποῦν καὶ λοξὰ κρυφοκυττάγματα διασταυρώνονται ἀνάμεσά τους. Οἱ περισσότερες ματιές ἔχουν στόχο τὸ Βαγγέλη.

Αὐτός, τὸ ξέρουν ὅλοι, αὐτὸς ἔκαμε τὴ ζημιὰ. Μὰ γιατί, λοιπόν, δὲ μιλάει; Γιατί κάνει τὸν ἀνήμερο;... Τώρα νά! Ὁ Δάσκαλος θὰ τοὺς τιμωρήσῃ ὅλους! Καὶ μὲ τὸ δίκηο του!

Ἐκεῖ στὸν τοῖχο κρεμασμένος, τί γράφει στὸ 9ον ἄρθρο του ὁ «Δεκάλογος τοῦ Μαθητοῦ»;

.....

«9ον.—Δὲν καταστρέφει τὰ ξένα πράγματα»

.....

Ὁ καλὸς, λοιπόν, μαθητὴς δὲν καταστρέφει τὰ ξένα πράγματα.

Αὐτὸς ὅμως, χτὲς τ' ἀπόγευμα, ὁ Βαγγέλης, πήδηξε στῆς θειά-Λενιώς τὸ χωραφάκι κι' ἀνάσκαψε τὸ φρεσκοφυτεμένο κοκκάρι!

Μὰ, γιατί, λοιπόν; Γιατί τὸ ἔκαμε αὐτό;

Θέλει καὶ γιατί; Νά! Γιατί ἀποφάσισε νὰ παίξῃ «τὸ Μαγάθικο»!... Ὅποιος περνοῦσε χτὲς τ' ἀπομεσημέρο ἀπὸ τὴ γειτονιά του, θ' ἄκουγε τὴ φωνή του νὰ διαλαλῇ:

—Φρέσκιες κολοκυθοκορφάδεες!...

—Πράσινες πιπεριές! Ντομάτες γιὰ γέμισμα! Καὶ μελιτζάνες γιὰ τηγάνι!...

—Περᾶστε, κυρίες μου! Λαχανοπωλεῖον «Η ΦΡΕ-ΣΚΑΔΑ»!

Καὶ περνοῦσαν οἱ κουμπάρες, ἡ Σοφία μὲ τὴν Ἀσήμω, κι' ἀγόραζαν γιὰ πράσα τὰ καλαμόφυλλα, γιὰ πατάτες τὶς καλοδιαλεγμένες πετρίτσες τοῦ Βαγγέλη καὶ γιὰ κολοκυθοκορφάδες τὰ κοτσάνια ἀπὸ τὰ κολοκύθια, πού μαγεῖρεψε ἡ Μητέρα του.

Τὰ κρεμμύδια ὅμως τοῦ Βαγγέλη, ἦταν κρεμμύδια ἀληθινά! Ἦταν τὸ φρεσκοφυτεμένο κοκκάρι τῆς θειά-

Λενιώ, πού τ' ανάσκαψε καί τὸ πήρε.

Πῶ-πῶ, ζημιὰ πού τῆς ἔκαμε τῆς καϋμένης! Σὰν τὸ εἶδε σήμερα πρωῒ-πρωῒ, πού πῆγε νὰ ποτίσῃ, ἔγινε κίτρινη σὰν τὸ λεμόνι! Τὸ κύτταζε ἀπελπισμένη κι' ἔπιανε μὲ τὰ δυό της χέρια τὸ κεφάλι της! Τί θὰ ἔκανε τώρα, ἢ φτωχοῦλα θειά-Λενιώ; Ποῦ θὰ εὑρίσκε ἄλλο κρεμμυδάκι, νὰ ξαναφυτέψῃ στὸ χωραφάκι της; ...Ποιὸς κακὸς τῆς κατέστρεψε τὰ κόπια, τῆς ἔκαμε τέτοια ζημιὰ! Σίγουρα μεγάλος δὲν θὰ τὸ εἶχε κάμει.

—Κάποιο παιδί θὰ εἶναι, συλλογίστηκε.

Καί μιὰ καὶ δυὸ τρέχει στὸ Δάσκαλο!...

Καί τώρα πού ὁ Δάσκαλος καταθλιμμένος, ψάχνει νὰ βρῇ τὸ «δράστη» ὁ Βαγγέλης δὲν μιλάει.

Τὰ παιδιὰ ὅμως ξέρουν, ὅτι αὐτὸς εἶναι! Τὸ ξέρει ἡ Σοφία καὶ ἡ Ἀσήμω. Τὸ ξέρουν ὅλοι ὅσοι πέρασαν χθὲς ἀπὸ τὴ γειτονιά του. Ὅσοι ψώνισαν στὸ μανάβικό του! Καί τώρα; Θὰ τιμωρηθοῦνε ὅλοι. Τὸ εἶπε ὁ Δάσκαλος καθαρά!

Μὰ ὁ Βαγγέλης δὲν μιλάει! Ὁχι! Φοβάται, ντρέπεται! Προπαντὸς φοβάται! Ξέρει, ὅτι αὐτὸ πού ἔκαμε, δὲν ἦταν διόλου σωστό. Τώρα τὸ σκέπτεται καὶ λυπᾶται κι' αὐτὸς τὴν καϋμένη τὴ θειά-Λενιώ! Καταλαβαίνει πόσο λύπησε τὸν καλὸ του Δάσκαλο, ξεχνώντας τὸ 9^ο ἄρθρο ἀπὸ τὸ «Δεκάλογο τοῦ Μαθητοῦ»!

Τώρα ὅμως, ἂν τὸ ὁμολογήσῃ, σίγουρα θὰ τιμωρηθῇ! Σίγουρα θὰ τὸ μάθῃ ὅλο τὸ χωριό! Τί ντροπή!

Τὰ μάτια του καρφώθηκαν ξανά, ψηλὰ στὸν τοῖχο, στὸ «Δεκάλογο»!...

Ἄρθρον Πρῶτον... Δεύτερον... Τρίτον...

Ἄρθρον ἔκτον:

«...Ὁμολογεῖ μὲ εἰλικρίνεια τὰ σφάλματά του»!

Ἐδῶ σταμάτησε ὁ Βαγγέλης! Μιὰ σκέψι γεμάτη δύναμι καὶ θέλησι τοῦ εἶχε φωτίσει τὸ νοῦ, τοῦ εἶχε ζωηρέψῃ τὸ πρόσωπο: Τὸ ἕνατο ἄρθρο δὲν τὸ εἶχε

τηρήσει!

Μπορούσε όμως τώρα να τηρήση τὸ ἔκτο! Καὶ δὲν ἄργοπορεῖ.

—Κύριε, ἐγὼ ἔκαμα τὴ ζημιᾶ, εἶπε σηκώνοντας ψηλὰ τὸ χέρι καὶ σκύβοντας τὸ κεφάλι. Συγχωρήστε με! Θὰ ξαναφυτέψω τὸ κοκκάρι στὸ περιβολάκι τῆς θειᾶ-Λενιδῶς. Τὸ ἔχω ἀκόμα στὸ μανάθικό μου. Καὶ ἄλλη φορὰ δὲν θὰ καταστρέψω ξένα πράγματα.

Ἕνας χαρούμενος ἀνασασμὸς ξεχύθηκε ἀμέσως σ' ὁλόκληρη τὴν τάξι.

—Θὰ τὸν βοηθήσουμε καὶ μεῖς, Κύριε, εἶπαν ὅλα τὰ παιδιά.

Τὸ πρόσωπο τοῦ καλοῦ Δασκάλου φωτίστηκε. Ἦταν σίγουρος, πῶς ἡ ἀπόφασί τοῦ Βαγγέλη θὰ γινόταν πράξι!

Ἦταν σίγουρος, πῶς ὁ Βαγγέλης δὲν θὰ τὴν ξεχνοῦσε ποτέ...

77/005713

Ο ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΗΤΑΝ ΑΝΤΡΑΣ

Με βαρειά καρδιά είχε ξεκινήσει σήμερα τὸ πρωὶ ὁ Νικολάκης γιὰ τὸ σχολεῖο. "Ἦξερε νεράκι τὴν ἀνάγνωσι καὶ τὴ γραμματική, βρύση τὴν ἱστορία καὶ τὴ γεωγραφία. Ἐκεῖνο, ὅμως, τὸ πρόβλημα δὲν εἶχε καταφέρει νὰ τὸ λύσῃ. Ἄρα γε τί νὰ θέλῃ; Ἀφαίρεσι, πρόσθεσι, ἢ πολλαπλασιασμό; Ἦταν ἀλήθεια δύσκολο, πολὺ δύσκολο! Καὶ τώρα; Ἄν τοῦ ζητήσῃ ὁ Δάσκαλος τὸ τετράδιό του, τί θὰ πῇ;

Ἡ καρδιά του χτυπάει τάκ-τάκ. Ἄχ, ἄς ἦταν νὰ εἶχε πυρετό, νὰ τὸν πονοῦσε ὁ λαιμὸς ἢ νὰ ἔπεφτε χιόνι! Ἡ μαμὰ δὲν θὰ τὸν ἄφινε νὰ πάῃ στὸ σχολεῖο καὶ θὰ τὴ γλύτωκε μιὰ χαρά.

Τώρα ὅμως; Νὰ ποὺ βρίσκεται κι' ὅλας μέσα στὴν τάξι καὶ ὁ Δάσκαλος γυρίζει σ' ἕνα-ἕνα τὰ θρανία, γιὰ νὰ κυττάξῃ τὰ προβλήματα στὰ τετράδια τῶν μαθητῶν.

"Εφθασε καὶ στὴ θέσι τοῦ Νικολάκη.

—Ποῦ εἶναι τὸ τετράδιό σου, Νίκο;

—Κύ-ριε τό... τό... ξέχασα στὸ σπίτι.

—Ἔ, δὲν πειράζει. Τρέξε στὸ διάλειμμα νὰ τὸ φέ-

ρης

Τέτοια ἀπάντησι δὲν τὴν περίμενε ὁ Νικολάκης! Τί νὰ πῇ τώρα;

—Κύ-ριε, ἡ μαμὰ θὰ εἶναι στὴν ἀγορὰ γιὰ ψώνια, σιγομουρμούρισε.

Ὁ Δάσκαλος καὶ οἱ συμμαθητές του χαμογέλασαν. Κάτι, ἀσφαλῶς, κατάλαβαν.

—Ὅπωςδήποτε θὰ πᾶς νὰ φέρῃς τὸ τετράδιό σου. Ἡ μαμὰ σου θὰ ἔχῃ γυρίσει ὡς τότε, εἶπε ὁ Δάσκαλος σοβαρά.

Ὁ Νικολάκης κοκκάλωσε στὴ θέσι του. Ἡ καρδιά του χτυποῦσε δυνατὰ καὶ τὸ κεφάλι του κουδούνιζε σὰν καζάνι. Τί νὰ κάνῃ;

Ὁ Δάσκαλος συνέχισε νὰ κυττάζῃ τὰ τετράδια τῶν μαθητῶν. Καὶ νὰ, τώρα σταμάτησε μπροστὰ στὸν Ἀναστάση.

—Τὸ τετράδιό σου, Ἀναστάση; τὸν ρωτᾷ.

—Δὲν ἔλυσα τὸ πρόβλημα, κύριε.

—Γιατί, παιδί μου;

•—Κύριε, ἦταν δύσκολο. Δὲν μποροῦσα νὰ τὸ λύσω. Χθές, ὅταν μᾶς τὸ λέγατε, μοῦ ξέφυγε ὁ νοῦς καὶ δὲν τὸ κατάλαβα. Ἄν μοῦ τὸ λέγατε ὅμως, ἀκόμα μιὰ φορά, πιστεύω πὼς θὰ τὸ μάθω.

Ὁ Δάσκαλος τοῦ τὸν κύτταξε μὲ καλωσύνη.

—Μπράβο, Ἀναστάση. τοῦ εἶπε. Εἶσαι πάντοτε εἰλικρινής. Φρόντισε ὅμως νὰ εἶσαι καὶ περισσότερο προσεκτικός στὸ μάθημα. Ἐλα τώρα στὸν πίνακα νὰ λύσουμε μαζὴ τὸ πρόβλημα.

Ἔτσι ὁ Ἀναστάσης μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Δασκάλου

του έλυσε τὸ δύσκολο πρόβλημα. Ἐπειτα ἔλυσε καὶ ἄλλο ἓνα μόνος του. Τώρα κατὰλαβε. πῶς νὰ σκέπτεται, γιὰ νὰ λύνη τέτοια προβλήματα.

Ντάν-ντάν! Τὸ κουδούνι χτυπᾷ καὶ τὰ παιδιὰ ὕστερα ἀπ' τὴ ζαλάδα τῆς ἀριθμητικῆς τρέχουν χαρούμενα στὴν αὐλὴ τοῦ σχολείου.

Μονάχα ὁ Νικολάκης στέκεται μουδιασμένος καὶ συλλογιέται: Τί κρίμα νὰ μὴν ἔχη πῆ κι' αὐτὸς τὴν ἀλήθεια. Τί κρίμα νὰ ἔχη φανῇ τόσο δειλὸς καὶ νὰ ἔχη γίνει ψεύτης! Ἐνῶ ὁ Ἀναστάσης εἶχε πῆ μὲ θάρρος τὴν ἀλήθεια. Ἦταν ἄντρας!

Τί ντροπὴ! Δύο ψέματα! Δύο μεγάλα ψέματα, ποὺ τὰ κατὰλαβε κι' ὁ Δάσκαλός του καὶ ὅλοι του οἱ συμμαθηταί. Ποὺ τὰ ἄκουσε ὁ φύλακός του ἄγγελος καὶ ὁ Καλὸς Θεός. Θὰ τὰ μάθη σὲ λίγο κι' ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα του καὶ θὰ ραγίσῃ ἡ καρδιά τους ἀπὸ πόνο. Πῶς τὸ ἔκανε σήμερα αὐτό; Τὰ μάτια του θολώνουν θολώνουν καὶ νὰ τώρα ξεσπᾷ ἐκεῖ σκυφτὸς στὸ θρανίο του σ' ἓνα κλάμα δυνατό. Κλαίει-κλαίει...

—Τί συμβαίνει, Νικολάκη;

Τὸν πλησιάζει ὁ Δάσκαλός του.

—Συγχωρέστε με, κύριε... Δὲν τὸ ἔλυσα τὸ πρόβλημα. Καί... σὰς εἶπα ψέματα...

Ὁ Δάσκαλος τὸν χτύπησε ἀπαλὰ στὴν πλάτη.

—Πιστεύω, πῶς θὰ εἶναι τὸ τελευταῖο ψέμα ποὺ λές, Νίκο.

Ὁ Νίκος σήκωσε τὰ δακρυσμένα τοῦ μάτια καὶ κύταξε τὸ Δάσκαλό του.

—Μάλιστα, κύριε, εἶπε. Δὲν θὰ ξαναπῶ.

“OXI,, ΚΑΙ “ΝΑΙ,,

Ξέρω νά λέω
ένα «OXI» ήρωϊκό,
όταν μπροστά μου
άνταμώνω τὸ κακό!

★ ★ ★

Μά, τὴν ἀλήθεια
σὰν χρειάζεται νά πῶ
μ' ένα «ΝΑΙ» γενναῖο
πάντοτε ἀπαντῶ!

★ ★ ★

Ἔτσι, ἔχω καθάρια
πάντα τὴν καρδιά μου
καὶ τοῦ Χριστοῦ τὴ Χάρι,
συντροφιά μου!

Ο ΧΑΡΤΕΝΙΟΣ ΠΥΡΑΥΛΟΣ

—Περικλή! "Αρχισε νά σκοτεινιάζη κι' ακόμα δὲν ἔπιασες βιβλίο, παιδί μου! Πότε θά διαβάσης;

Ἡ φωνή τῆς κυρίας Ἑλένης ἔφθασε πάλι ἀπ' τὴν κουζίνα στ' αὐτιά τοῦ Περικλή, αὐστηρή, ἀνήσυχη!

—Τώρα, Μαμά!... Σὲ λίγο, Μαμά!...

Αὐτὸ γινόταν κάθε ἀπόγευμα! «Τώρα!... σὲ λίγο!... ὕστερα!...», "Ὡσπου νύχτωνε γιὰ καλὰ κι' ὁ Περικλῆς ἦταν ἀκόμη ἀδιάβαστος!

Ἡ Δασκάλα του εἶχε παράπονά τώρα τελευταία!
✓ Τέτοιο ἔξυπνο παιδί καὶ νὰ μὴν προκόβῃ στὰ μαθή-

ματά του;

Μὴ νομίζετε ὅμως ὅτι δὲν ἀγαποῦσε τὰ μαθήματα ὁ Περικλῆς. Τὰ ἀγαποῦσε κι' αὐτά! Ἐλάτε, ὅμως, ποὺ τὸν τραβοῦσε περισσότερο κάτι ἄλλο!

“Ὅποιος ἔμπαινε μέσα στὸ μικρὸ του δωμάτιο, θὰ τὸ καταλάβαινε ἀμέσως! Ἕνα πλήθος ἀεροπλανάκια, αὐτοκινητάκια, τραινάκια, τάνκς, βαρκοῦλες, φτιαγμένα ὅλα ἀπὸ χαρτόνι, ξυλάκια ἢ κουτάκια, ἦταν ἀρδιασμένα ἓνα γύρο. Ἐδῶ ὁ στόλος! Ἐκεῖ τὸ ἀεροδρόμιο! Πιὸ πέρα τὰ γκαράζ!... Ποῦ νὰ μείνη, λοιπόν, καιρὸς γιὰ διάβασμα;

Τοῦτο τὸ ἀπόγευμα δοκίμαζε τὸν καινούργιο του χαρτένιο πύραυλο! Τὸν εἶχε φτιάξει προσεκτικὰ κι' ἦταν γερὸς καὶ ὁμορφος! Αὐριο θὰ τὸν ἔπαιρνε μαζὴ του στὸ σχολεῖο! Ἔ, ἔ, τί εἶχε νὰ γίνη!

—Περικλῆ! ἀκούστηκε ξανά ἀπὸ τὴν κουζίνα ἡ φωνὴ τῆς Μητέρας! ↓

Μὰ ποῦ ν' ἀκούσῃ ὁ Περικλῆς;

Βῆζν! Βῆζν...! ἐξεσφενδόνιζε ἀπὸ δωμάτιο σὲ δωμάτιο τὸν καινούργιο του πύραυλο χοροπηδώντας! Τί ψηλὰ ποὺ πῆγαινε! Ἄν δὲν ἦταν τὸ ταβάνι, σίγουρα θάφτανε στ' ἀστέρια! Θάφτανε στὸ φεγγάρι!

Καὶ μαζὴ μὲ τὸν πύραυλο πετοῦσε πέρα δῶθε καὶ τὸ μυαλὸ τοῦ Περικλῆ. Ποῦ νὰ πάρῃ εἶδησι, πὼς εἶχε φτάσει κιόλας ἡ ὥρα τοῦ βραδυνοῦ φαγητοῦ! Ποῦ νὰ θυμηθῇ ὅτι τὸν περιμένουν προβλήματα καὶ Γραμματική! Ποῦ νὰ συλλογιστῇ τὴν ντροπὴ, ποῦ θάπαιρνε αὐριο πάλι στὸ σχολεῖο, σὰν θὰ τὸν σήκωνε ἡ Δασκάλα στὸ μάθημα καὶ δὲν θάξερε τί νὰ πῇ!

↓ Θάρχιζε νὰ μασουλᾷ σκυφτὸς τὴ ζώνη τῆς ποδιάς του, θὰ λοξοκύτταζε δεξιὰ-ἀριστερά, μήπως τοῦ ψιθυρίσουν τίποτα, κι' ἔπειτα θὰ καθόταν ντροπιασμένος στὴ θέσι του! Τὰ παιδιὰ θὰ γελοῦσαν. Καὶ κεῖνος θάταν λυπημένος! Μὰ ποῦ νὰ τὰ συλλογιστῇ τώρα ὅλ' αὐτά! ↓

—Γιαγιά! Παπποῦ! Μαμά! ξεφώνιζε. Ἐτοιμασθῇ-

τε! Ξεκινάμε για τὸ φεγγάρι!... "Άλλος για τὸ φεγγάρι;... "Άλλος για τὸν "Άρηη;... Βῆζν!...

...Ἡ πόρτα τοῦ χώλ ἀνοίξε ξαφνικά καὶ ὁ χαρτένιος πύραυλος, περνώντας εὐστά ἀπὸ τὸν ὤμο τοῦ Πατέρα, ποὺ ἔμπαινε κείνη τῇ στιγμῇ, σφηνώθηκε στὰ γυαλιά του!

Ὁ Πατέρας σοβαρὸς, ἔπιασε στὰ δάχτυλά του τὸ χαρτένιο παιγνίδι καὶ κάθησε στὴ φαρδειά πολυθρόνα.

—Φαίνεται πὼς ὁ Περικλῆς θὰ ἔχη ἐτοιμάσει ἀπὸ νωρὶς ὅλα του τὰ μαθήματα, γιὰ νὰ παίζῃ μὲ τόση ὀρεξι, εἶπε.

Τοῦ Περικλῆ τοῦ ἦρθε ζαλάδα! Τώρα θυμήθηκε τὰ προβλήματα καὶ τὴ γραμματική!

—"Ὁ-ο-ὄχι, Πατέρα, εἶπε! Νά, τώρα!... Σὲ λίγο!...

Ὁ Πατέρας κούνησε λυπημένος-τὸ κεφάλι:

—"Ὅποιος δὲν σκύψει ἀπὸ μικρὸς μὲ ἀγάπη στὴ δουλειά τοῦ θρανίου, Περικλῆ, δὲν θὰ γίνῃ ποτὲ ἓνας μεγάλος ἐφευρέτης; ὅπως θέλεις νὰ γίνῃς ἐσύ! Τὰ μεγάλα κατορθώματα θέλουν καὶ μεγάλους κόπους! Θέλουν δουλειά! Ἄν δὲν ἀγαπήσῃς ἀπὸ τώρα τὰ βιβλία σου καὶ τὴ μελέτη, οἱ πύραυλοί σου θὰ εἶναι πάντα χάρτινοι καὶ ποτὲ δὲν θὰ φτάσουν στὸ φεγγάρι!...

Ναὶ ἔτσι εἶναι! Εἶχε δίκην ὁ Πατέρας!

ΝΑ ΜΠΟΡΟΥΣΑ...

“Ελεγα μιά μέρα
βλέποντας τ’ άστέρια:

—Νά μπορούσα νά γενῶ
τρανός κι’ έγώ
κι’ ὡς τ’ άστέρια νά πετάξω
κι’ ὡς τ’ άστέρια ν’ άνεβῶ!

Κι’ είδα τότε ἔν’ άστεράκι
σάν νά μου χαμογελά.

—Μάθε, μού ἔλεγε, παιδάκι,
κι’ άπ’ τ’ άστέρια πιό ψηλά
φτάνει ἐκεῖνος πού μαθαίνει
νά δουλεύη, ν’ άγαπᾷ!

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΑΙ

“Ολοι σήμερα στο σπίτι δεν μπορούν να πιστέψουν
στα μάτια τους.

Ο 'Αντωνάκης διαβάζει.

—Δεν θα βγῆς να παίξεις σήμερα, 'Αντωνάκη; ρώ-
τησε ἡ Μητέρα.

—Θὰ μελετήσω πρώτα τὰ μαθήματά μου, Μανούλα.

—Δόξα σοι ὁ Θεός, σιγοπιθύρισε ἡ Μαμά. Αὐτὸ εἶναι
σωστὸ θαῦμα!

Γιατί ποῖος δὲν τὸν ἤξερε τὸν 'Αντωνάκη! Ἦταν ὁ
καπετὰν φασαριάς τοῦ σπιτιοῦ. Μόλις γύριζε ἀπ' τὸ

σχολεῖο, ἀμέσως τὸρριχνε στὸ παιγνίδι. Ποῦ μυαλό γιὰ διάβασμα! Καὶ καταλαβαίνετε, πὼς δὲν ἦταν καθόλου καλὸς μαθητῆς.

Σήμερα ὅμως, τί ἀλλαγὴ! "Ολοὶ περίμεναν μὲ περιέργεια νὰ μάθουν τὸ γιατί, ὥσπου τὸ βράδυ στὸ τραπέζι ὁ Ἀντωνάκης εἶπε:

—Πατέρα, θέλετε νὰ σᾶς πῶ μιὰ ἱστορία, ποὺ ἄκουσα σήμερα στὸ σχολεῖο; Τὴν θυμάμαι ἀκριβῶς ὅπως μᾶς τὴν ἔχει πῆ ἡ δασκάλα.

—Καὶ βέβαια νὰ μᾶς τὴν πῆς, νὰ τὴν ἀκούσωμε Ἀντωνάκη, εἶπε ὁ Πατέρας.

—«Ἦταν κάποτε τρεῖς μαθηταί. Ἀνάμεσα στὰ παιδιά ποὺ πέρασαν στὰ σχολεῖα ὅλης τῆς γῆς, ἀπ' τὰ παλαιὰ τὰ χρόνια ὡς τὰ τώρα, σὰν κι' αὐτοὺς δὲν φάνηκαν ποτέ. Τὴν ὥρα ποὺ ἔπρεπε νὰ διαβάσουν, δὲν τοὺς ἐνοιαζε, ἂν ἔπαιζαν ἔξω τὰ ἄλλα παιδιὰ. Δὲν τοὺς ἐνοιαζε, ἂν ὁ καιρὸς ἦταν ὁμορφος κι' ἡ ἐξοχὴ μὲ τὰ πουλιὰ καὶ τὰ λουλούδια τῆς τοῦς προσκαλοῦσε. Μόνο δυὸ δρόμους ἤξεραν. Ἐναν ποὺ πῆγαινε στὸ σχολεῖο κι' ἕναν ποὺ ἔφερνε στὴν ἐκκλησίᾳ. Ἦταν πάντα πρῶτοι στὰ μαθήματά τους. Οἱ συμμαθηταὶ τους τοὺς ἐθαύμαζαν κι' οἱ Δάσκαλοί τους ἔλεγαν, πὼς ἅμα μεγαλώσουν θὰ γίνουν σπουδαῖοι ἄνθρωποι.

Ἔτσι, πέρασαν ἕνα-ἕνα τὰ σχολεῖα τῆς ἐποχῆς τους, ὥσπου ἔγιναν μεγάλοι πιά. Καὶ νάτοι τώρα! Ἐκᾶναν ἀληθινὰ τὰ λόγια τῶν Δασκάλων τους.

• Ὁ ἕνας, ὁ Βασίλειος, ἔγινε μεγάλος σοφός, ρήτορας καὶ συγγραφέας. Εἶχε τόσο μεγάλη ἀγάπη γιὰ τοὺς φτωχοὺς, ποὺ ἔχτισε μιὰ ὁλόκληρη πόλι γι' αὐτοὺς. Ἦταν γεμάτη ἀπὸ ἰδρύματα: Νοσοκομεῖα, Ὁρφανοτροφεῖα, Γηροκομεῖα, Πτωχοκομεῖα καὶ ἄλλα. Αὐτὴ τὴν πόλι τὴν ὠνόμασαν «Βασιλειάδα». Καὶ τὸ Βασίλειο, γιὰ τὰ μεγάλα του ἔργα, τὸν ἔγραψαν στὴν ἱστορίᾳ «Μέγα».

Ὁ ἄλλος, ὁ Γρηγόριος, πολέμησε πολὺ τοὺς αἰρετικούς καὶ μὲ τὰ κηρύγματά του στερέωσε τὴν πίστι

τῶν Χριστιανῶν ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ τοῦ ἔδωσαν καὶ τὸ ὄνομα «Θεολόγος».

Ὁ τρίτος, ἦταν ὁ Ἰωάννης. Μιλοῦσε τόσο ὁμορφα στοὺς ἀνθρώπους γιὰ τὴν πίστι, τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἀρετὴ! Τὰ λόγια του ἔμοιαζαν μὲ πολύτιμο χρυσάφι. Γι' αὐτὸ τὸν ὠνόμασαν «Χρυσόστομο»!

Ὁ Μέγας Βασίλειος ἔγινε Ἀρχιεπίσκοπος. Ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος κι' ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ἔγιναν Πατριάρχαι. Γι' αὐτὸ ἡ Ἐκκλησία μας τοὺς λέει μ' ἓνα ὄνομα: «Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι».

Καὶ οἱ Ἱεράρχαι αὐτοί, ποὺ ἀπὸ τὰ μικρά τους χρόνια ἀγάπησαν τόσο πολὺ τὰ γράμματα καὶ περισσότερο τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, εἶναι τώρα «Ἅγιοι» καὶ τὰ σχολεῖα τοὺς ἔχουν γιὰ Προστάτες τους. Κάθε χρόνο, στὶς 30 Ἰανουαρίου, ὅλα τὰ σχολεῖα, ἀπ' τὰ Δημοτικά ὠς τὰ Πανεπιστήμια γιορτάζουν τὴ μνήμη τους».

Αὐτὴ τὴν ἱστορία μᾶς εἶπε σήμερα ἡ Δασκάλα μας στὸ σχολεῖο. Κι' ἐγώ, πῆρα τὴν πιὸ μεγάλη μου ἀπόφασι: Νὰ ἀγαπῶ τὸ Θεὸ καὶ νὰ γίνω ἓνας καλὸς μαθητής. Ἔτσι θὰ μπορέσω νὰ τοὺς μοιάσω καὶ σὰν μεγαλώσω.

Ἐδῶ ἐτελείωσε ὁ Ἀντωνάκης ὅσα εἶχε νὰ πῇ καὶ κατακόκκινος ἀπὸ χαρὰ ἐκάθησε ξανὰ στὸ κάθισμά του.

—Πιστεύομε, ὅτι θὰ γίνης, Ἀντωνάκη μου, εἶπε ὁ Πατέρας μὲ σοβαρὴ φωνή. Φτάνει νὰ μὴν ξεχάσης ποτὲ τὴν ἀπόφασί σου καὶ τὸ λαμπρὸ παράδειγμα τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν.

—Ὁ Θεὸς νὰ σὲ ἀξιώσῃ, παιδί μου, συμπλήρωσε συγκινημένῃ καὶ ἡ Μητέρα.

—Τί ὠραία ἱστορία! Τί ὠραία! εἶπαν ὅλα τ' ἀδελφάκια του παίρνοντας κι' αὐτὰ τὴν ἴδια ἀπόφασι, ποὺ εἶχε πάρει κι' ὁ Ἀντωνάκης.

ΤΑΚΗΣ ΚΑΛΩΣΥΝΑΤΟΣ

Μεγάλη Τετάρτη!

Τὰ παιδιά καθισμένα ἤσυχα στὰ θρανία τους, ἀκοῦνε προσεχτικά τὰ λόγια τῆς Δασκάλας.

—Ναί, παιδιά μου. Ὁ Χριστὸς σκόρπιζε μονάχα τὴν καλωσύνη. Ἐνοιξε τὰ μάτια στοὺς τυφλοὺς κι' ἔκανε καλὰ τοὺς ἀρρώστους. Ἀνάστησε τῆς χήρας τὸ γιοῦ, κι' εὐλόγησε τὰ καλὰ παιδιά. Κι' ὁμως οἱ Ἰουδαῖοι

τὸν ἔδεσαν, τὸν χτύπησαν, τὸν ὕθρισαν καὶ τὸν κάρφωσαν στὸ σταυρὸ σὰν κακοῦργο.

“Αχ, πόσο γρήγορα ξέχασαν τὴν καλωσύνη καὶ τὴν ἀγάπη Του! ”Αφησαν τὶς καρδιές τους νὰ τὶς γεμίσει ἡ σκληρὴ κακία! Ἐκεῖνος ὅμως τοὺς ἀγαποῦσε. Τοὺς ἀγαποῦσε πάντα τὸ ἴδιο.

Καὶ ἔλεγε-ἔλεγε ἡ καλὴ Δασκάλα γιὰ τοῦ Χριστοῦ μας τὴν καλωσύνη καὶ γιὰ τῶν Φαρισαίων τὴν κακία.

Μερικὰ ματάκια εἶχαν κι’ ὅλας δακρύσει, καὶ ὁ Γιάννης Λάγιος κατακόκκινος χτύπησε τὶς γροθιές του πάνω στὸ θρανίο.

—“Αχ, κακοί, Φαρισαῖοι! φώναξε.

Γιὰ μιὰ στιγμή, ἡ Δασκάλα ἔπαψε πιά νὰ μιλά. Γύρισε στὸ τραπεζάκι της κι’ ἔπιασε στὰ χέρια μιὰ μεγάλη εἰκόνα. Τὴν σήκωσε ψηλά-ψηλά κι’ ὅλα τὰ παιδιὰ κάρφωσαν τὰ μάτια σ’ αὐτήν.

Ὁ Καλὸς Ἰησοῦς, ὁ Φίλος τῶν παιδιῶν ἦταν κάρφωμένος μὲ ἀνοιγμένα τὰ χέρια πάνω στὸ Σταυρό. Στὸ πρόσωπό Του ἔσταζαν χοντρές σταγόνες αἵμα, ἀπὸ τὸ ἀγκαθωτὸ στεφάνι, ποὺ φοροῦσε στὸ κεφάλι Του. Ἦταν πονεμένος, μὰ γεμάτος καλωσύνη.

—Νά, παιδιὰ, μίλησε τότε ξανά ἡ Δασκάλα. Κι’ ἐπάνω στὸ Σταυρὸ εἶναι γεμάτος ἀγάπη γιὰ ὅλους. Γι’ αὐτὸ ἔχει ἔτσι ἀνοιγμένα τὰ χέρια. Λές καὶ θέλει νὰ μᾶς κλείσει ὅλους στὴν θερμὴ ἀγκαλιά Του. Ὅχι μονάχα ἐκείνους, ποὺ Τοῦ μοιάζουν κι’ ἔχουν ἀγάπη, μὰ θέλει νὰ διορθωθοῦν κι’ ἐκεῖνοι, ποὺ ἔχουν κακία στὴν καρδιά. Θέλει νὰ γίνουν κι’ ἐκεῖνοι καλοί.

“Ὅλα τὰ μάτια εἶχαν θολώσει ἀπὸ τὰ δάκρυα καὶ δὲν πρόσεξε κανεὶς πῶς ἐκεῖ στὸ τρίτο θρανίο ἓνα χεράκι εἶχε σηκωθῇ δειλά-δειλά.

—Κυρία, ἀκούστηκε μιὰ τρεμουλιαστὴ φωνίτσα καὶ ὁ Τάκης, «ὁ Κακίστρας»—ἔτσι τὸν φώναζαν τὰ παιδιὰ—βρισκόταν κι’ ὅλας ὀρθιος.

—Ἐγώ, κυρία, ἔχω κακία στὴν καρδιά, εἶπε στενο-

χωρημένα. Χτυπάω τὰ μικρὰ παιδιὰ καὶ τοὺς παίρνω τοὺς βώλους. Μαρτυρῶ τοὺς ἄλλους. Εὐχαριστιέμαι ὅταν δὲν ξέρουν μάθημα καὶ ζηλεύω τὸ Γιωργάκη ποῦναι καλὸς μαθητῆς.

Ἡ κυρία τὸν πλησίασε συγκινημένη. Ἔβαλε τὸ χέρι της πάνω στὸ κεφαλάκι του.

—Κύτταξε, τοῦ εἶπε, κύτταξε τὶς σταλαγματιές τὸ αἷμα, ποῦ στάζουν ἀπὸ τὸ Σταυρό. Μὲ αὐτὲς ξεπλένονται ὅλα μας τὰ λάθη. Φτάνει νὰ μετανοιώσουμε γι' αὐτά.

Ὁ Τάκης ἔσκυψε καὶ τῆς φίλησε τὸ χέρι.

—Ναί, κυρία, μετανοιῶνω, εἶπε. Ἀπὸ σήμερα θὰ γίνω κι' ἐγὼ καλός. Ὅμως, δὲν θέλω .. δὲν θέλω νὰ μὲ ξαναποῦνε τὰ παιδιὰ «Κακίστρα». Θὰ γίνω καλός!

Δὲν εἶπε τίποτε ἄλλο. Μονάχα ἔκλαψε.

Τὰ παιδιὰ ἄκουγαν ἀμίλητα καὶ δὲν πίστευαν στ' αὐτιά τους. Ἡ καρδιά τους χτυποῦσε δυνατά. Ὡ, τὸν ἀγαποῦσαν πολὺ σήμερα τὸν Τάκη.

Πέρασε ἀπὸ τότε ἀρκετὸς καιρὸς. Μιά γιορτὴ γίνεται σήμερα στὸ σχολεῖο. Θὰ δώσουν τὸ «βραβεῖο τῆς καλῆς καρδιάς»!

Ποιὸς τὸ πῆρε νομίζετε; Ὁ Τάκης ὁ «Καλωσυνᾶτος»!

Ἔτσι τὸν ἔλεγαν τώρα αὐτὸν ποῦ τοῦ συχώρεσε τὰ λάθη ἢ χάρι τοῦ Χριστοῦ.

ΑΧ, ΑΥΤΟΣ Ο ΠΕΤΡΟΣ!

Ντάν-ντάν-ντάν χτυπάει
δώδεκα ή καμπάνα!
Τά παιδιά σχολάει
ή καλή Δασκάλα.

Ήρθε μεσημέρι
δούλεψαν πολύ,
μέ Γεωγραφία
και Γραμματική.

"Ε, και τί δέν βάλαν
μέσα στο κεφάλι!
Πράγματα μεγάλα,
γράμματα τσουβάλι!

Τώρα πιά σχολάνε!
"Ωρα χαρωπή!
Κλείνουν τὰ βιβλία.
Δρόμο για φαί!

Τί χαρές στὸ δρόμο,
γέλια καὶ φωνοῦλες!
Σὰν τρελλὰ πουλιά
οἱ μικρὲς καρδοῦλες!

Κι' ἔχουν χωρατὰ
τόσα γιὰ νὰ ποῦνε,
μὲ καλὴ καρδιά
νὰ ἀστειευτοῦνε.

Μὰ ὅλοι πιὸ πολὺ
τὸ σωστὸ νὰ ποῦμε—
κάπου ἄλλοῦ τὸ νοῦ
ἔχουν καὶ γελοῦνε!

Κεῖ στὸ μαγειρεῖο
βιάζεται ἡ Μητέρα!
Ἄχνιστὸ φαί
γέμισε ἡ σουπιέρα!

Ὁ Γωγὸς τὸ ξέρει
θὲ νὰ φάη σουπιᾶς
κι' ἡ Λιλὴ πατάτες
μὲ αὐγὰ τηγανιτές!

Φασουλάδα ὁ Νίκος,
Τραχανᾶ ἡ Φανή.
Μακαρόνια ὁ Στάθης
κι' Λενιώ φακή.

Ὅμορφο τραπέζι
παστρικὰ στρωμένο,
μὲ ζεστὸ ψωμάκι
φρεσκοζυμωμένο,

πῶς τὸ περιμένουν
ὅλα τὰ παιδάκια
καὶ γελοῦν καὶ τρέχουν
στὰ μικρὰ σπιτάκια!

—Μόνον ὁ Θανούλης
περπατεῖ σκυφτὰ
καὶ δὲν λογαριάζει
τίποτ' ἀπ' αὐτά!

* * *

Δὲν τὸν περιμένει
ἀχνιστὴ σουπιέρα,
οὔτε στὸ κατώφλι
γελαστὴ Μητέρα!

* * *

Μέσ' στὸ μαγειρειό τους
θᾶναι ὅλα κρύα.
"Αχνα, ζεστασιά,
μυρουδιὰ καμμία!

* * *

Κι' ὁ μικρὸς τους φούρνος
πάλι θᾶν' σθησμένος
κι' ὁ μικρὸς Θανούλης
τόσο πεινασμένος!

—"Αχ, καλὲ Χριστούλη,
τὴ Μαμὰ
ἀπὸ τὸ «Νοσοκομεῖο»
φέρει τὴν ξανά!...

* * *

Περπατεῖ καὶ λέει
σιγὰ στὴν προσευχή του,
καὶ δὲν ἔχει δὴ
τὸ συμμαθητὴ του

* * *

τὸν μικρὸ Πιτρῆ,
ποὺ βαδίζει πλάϊ
καὶ τὸν προσκαλεῖ
σπίτι του νὰ φάη!...

* * *

"Αχ, αὐτὸς ὁ Πέτρος!
Μάλαμα ἢ καρδιά του!
Ξέρει νὰ σκορπᾷ
γλύκα ὁλόγυρά του!

—Θάνο μου μαζή
σήμερα θά φάμε!
Ξέρω πώς έμείς
ποτέ δέν τά χαλάμε.

“Ωσπου νά σου γειάνη
ή καλή Μητέρα,
σπίτι μου θά τρώμε,
Θάνο, κάθε μέρα

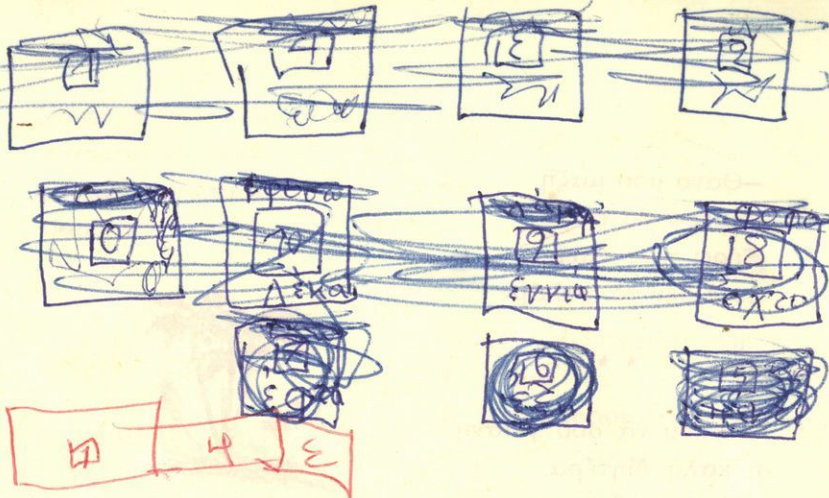

Τώρα στή Μαμά μου,
κι' είπε συμφωνεί.
Καί μάς περιμένει
μέ χαρά πολλή.

Κι' όταν ή Μαμά σου
πάλι σπίτι θά'ναι,
τότε όλοι μαζή
σπίτι σου θά φάμε!...

“Αχ, αυτός ό Πέτρος!
Μάλαμα ή καρδιά του!
Ξέρει νά σκορπά
γλύκα όλόγυρά του!

ΣΤΗΣ ΜΗΤΕΡΟΥΛΑΣ

ΤΗ ΓΙΟΡΤΗ

Χαρές και γιορτές σήμερα
σέ κάθε σχολείο και στην
καρδιά κάθε καλού παιδιού!
'Η 'Ασημούλα πετάει απ' τη
χαρά της!

Είναι ή γιορτή της Μητέ-
ρας. Σήμερα γιορτάζει κάθε
Μητέρα. Γι' αυτό και τὰ παι-
δάκια της Τρίτης* τάξεως έ-
χουν σήμερα γιορτή. Θα γε-
μίση ή τάξι από Μανούλες και
παιδιά, από χαρά κι' εύχου-
λες!

Νά! άρχισαν κιόλας νά έρ-
χονται! Ήρθε ή Μητέρα της
'Αργυρώς και του Κωστάκη,

της Μυρτούλας, της 'Ελενίτσας και της 'Ιωάννας! 'Η 'Ασημούλα έχει κολλήσει τη μυτίτσα της στο παράθυρο. Κυττάζει νά ξεχωρίση ανάμεσα στις τόσες κυρίες που έρχονται τη δική της τη Μητέρα.

Νάτην! Έρχεται! "Ερχονται και άλλες πολλές.

'Η τάξι σέ λίγο έχει γεμίσει. Παντοῦ τριγύρω, γελαστές Μητερούλες και χαρούμενα παιδιά.

'Η γιορτή αρχίζει. "Ορθιοι ὅλοι και τὰ παιδιά τραγουδοῦν γλυκά, ἓνα ὠραῖο ὕμνο στήν Παναγία.

'Η 'Ασημούλα ἀνεβαίνει στήν ἔδρα και διαβάζει

ἀργά και καθαρά τήν ἑκθεσι που εἶχε γράψει.

«Τὸ πιὸ ἀγαπητὸ τοῦ κόσμου πρόσωπο γιορτάζει σήμερα: 'Η Μάνα!

Και ἀξίζουν πολλές γιορτές στήν καλὴ Μητερούλα. Αὐτὴ νύχτα μέρα φροντίζει γιὰ μᾶς. Πλένει, ράβει, σιδερώνει, σκουπίζει, μαγειρεύει. "Α! τί νοστιμάδες που μαγειρεύει ἡ Μανούλα! "Αν πῆτε και γιὰ κεῖνα τὰ ὁμορφα γλυκά της! Γλύφεις τὰ δάχτυλά σου,... τρεῖς μέρες ἀπ' τὴ γλύκα τους! Κι' οὔτε στιγμή δὲν στέκει. "Ολο γυρίζει, τρέχει, γιὰ νὰ τὰ προφθάσῃ ὅλα.

Και ξέρεي τόσα πράγματα ἡ Μανούλα! 'Ιστορίες, ποιήματα, τραγουδάκια, προσευχοῦλες και παιγνιδάκια. Και τί δὲν ξέρει!

— «Ό,τι κι' ἂν τῆς πῆς! «Ό,τι κι' ἂν τῇ ρωτήσης!

Μέσα στὴ θερμὴ ἀγκαλιά της τίποτα δὲν φοβάσαι. Πόσο ὁμορφα εἶναι τὰ λόγια της καὶ τί γλυκὸ τὸ χαμόγελό της! Σὰν ἄρρωσταίνω καὶ ξαγρυπνᾷ κοντά μου, μοιάζει σὰν ἄγγελος! Μὰ κι' ἐγὼ ἀγαπῶ τὴ Μητερούλα τὴν καλὴ! Πρωῖ καὶ βράδυ προσεύχομαι γι' αὐτὴν καὶ λέω. «[?]Ω Παναγιά μου, ποῦσουν καὶ σὺ Μητέρα τοῦ Χριστοῦλη μας καὶ ξέρεις πόσο καλὲς εἶναι οἱ Μητέρες, ἔχε καλὰ πάντα τὴ Μανούλα μου. Δίνε της πάντα χαρά, πολλὴ χαρά!...».

«Έτσι ἐτελείωσε ἡ Ἀσημούλα τὴν ἔκθεσί της.

«Όλοι χειροκροτοῦν εὐχαριστημένοι. Μὲ τὴ σειρὰ τῶρα ἕνα-ἕνα τὰ παιδιὰ σηκώνονται καὶ ἀπαγγέλλουν τὰ ποιήματά τους. Τί ὁμορφα ποὺ εἶναι ὅλα! Τί χαριτωμένα!

Ξαφνικὰ ἕνα τραγοῦδι, γλυκὸ καὶ χαρωπὸ ἀρχίζει.

«Όλα τὰ παιδάκια ὀρθια κρατοῦν στὰ χέρια ἀπὸ μιὰ ζωγραφισμένη ὁμορφὴ καρτούλα. Ἀπὸ ποῦ τὴν ξετρύπωσαν; Τραγουδώντας

πλησιάζουν τὰ μικρὰ πανεράκια τὰ γεμάτα γιασεμιά, φούλια, πασχαλιὲς καὶ μπουμπούκια τριανταφυλλιάς. Φτιάχνει τὸ καθένα τὸ μπουκεττάκι του, σβέλτα καὶ πρόσχαρα μὲ τὸ ρυθμὸ τοῦ τραγουδιοῦ, καὶ μαζῇ μὲ τὴ μικρὴ καρτούλα τρέχει καὶ τὸ χαρίζει στὴ Μητέρα του. Οἱ Μητέρες πετοῦν ἀπ' τὴ χαρὰ τους! Τί ὁμορφες καρτοῦλες!

Τί ὠραῖα λόγια ποὺ γράφουν!

«Μανούλα μου, σήμερα στὴ γιορτὴ σου, σοῦ δίνω τὴν ὑπόσχεσι πὼς θὰ φροντίσω ποτὲ πιά νὰ μὴ σὲ λυπήσω».

Μυρτούλα

«Γλυκειά, Μανούλα, πόσο σ' ἀγαπῶ! Θ' ἀκούω πάντα ὅ,τι μοῦ λές».

Ἀργυρῶ

«Μανούλα μου, πόσο λυπᾶσαι ὅταν λέω φέμματα! Ἀπὸ σήμερα δὲν θὰ ξαναπῶ».

Κωστάκης

«Καλὴ μου Μητερούλα, σ' εὐχαριστῶ ποὺ τόσο μ' ἀγαπᾷς».

Ἰωάννα

“Ενα πανηγύρι χαράς
μέσα στην Τρίτη τάξι.

Μη νομίσετε πώς είναι
λυπημένη και ή Φωτούλα,
πού ή Μανούλα της είναι
στον ούρανό. “Οχι. “Η Μη-
τέρα της γιορτάζει με τ’
άγγελούδια. Πόσο πιό ὀ-
μορφη θά είναι ή δική τους
γιορτή εκεί επάνω! Γι’ αὐ-
τό τη βλέπετε χαρούμενη
καί τη φωτούλα. “Εφτιασε
κι’ αὐτή ὀμορφη καρτούλα
καί μπουκεττάκι με λου-
λούδια. Για ἰδέτε τα!

Ξέρει αὐτή τί θά κάνη,
για νά χαρῇ ἐκεῖ ψηλά ή

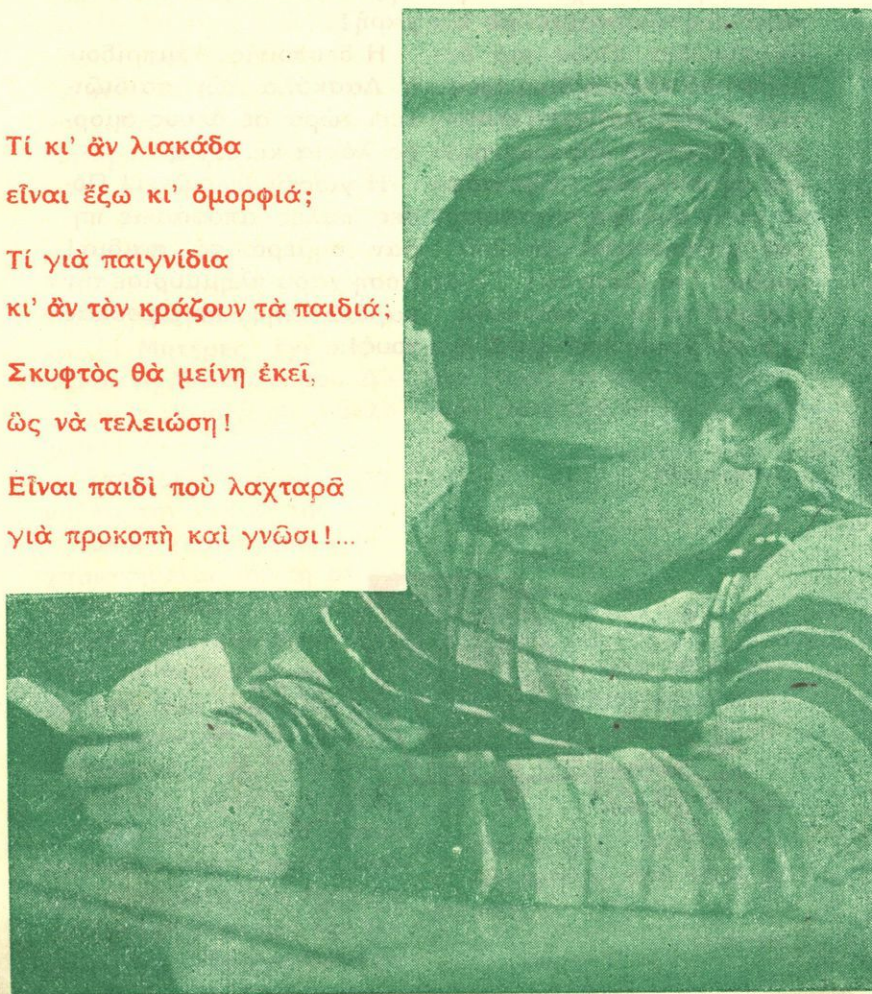
Μανούλα της. Θά τά χαρί-
ση στην κυρά-Εὐσταθία,
πού τό μονάκριβο παιδάκι
της είναι κι’ αὐτό στον οὐ-
ρανό, μαζῇ με τή Μητέρα
τῆς Φωτούλας! Πόσο θά
χαρῇ!

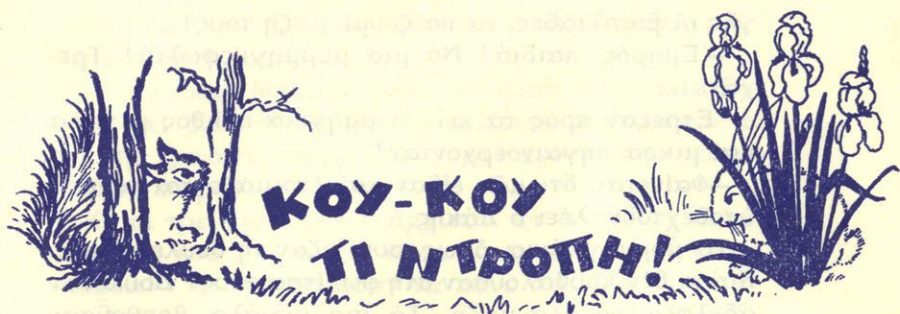
“Η δεσποινίς Λαμπρίδου,
ή Δασκάλα τῶν παιδιῶν,
λέει τώρα σέ ὅλους ὀμορ-
φα λόγια κι’ εὐχές.

“Η γιορτή τελειώνει! Πό-
σες καλές ἀποφάσεις πῆ-
ραν σήμερα τά παιδιά!
Πόση χαρά πλημύρισε τήν
καρδιά τῆς Μητερούλας
τους!...

Τί κι' ἂν λιακάδα
εἶναι ἔξω κι' ὁμορφιά;
Τί γιὰ παιγνίδια
κι' ἂν τὸν κρᾶζουν τὰ παιδιά;
Σκυφτὸς θὰ μείνη ἐκεῖ,
ὥς νὰ τελειώσει!
Εἶναι παιδί πού λαχταρᾷ
γιὰ προκοπὴ καὶ γνῶσι!...

Λοιπόν, πού λέτε κάποτε, παιδιά, τρείς φίλοι, ο Μάκης, ο Λάκης κι' ο Γωγός ξεκίνησαν νά πάνε στο σχολειό!...

Στο δρόμο πού ηγαίνανε λιγάκι μουνδιασμένοι, γιατί δέν καλοξέρανε τὸ μάθημά τους, τοὺς ἦρθε μιὰ ιδέα! Καὶ λέει ὁ ἓνας:

—Πᾶμε, παιδιά, στὸ δάσος σήμερα; Θά εἶναι ωραῖα! Θά παίξουμε μὲ τὰ πουλιά, τὰ ζούδια, τὰ ζωάκια πὺν ζοῦνε ξέγνοιαστα μέσ' στὴ χαρὰ τοῦ δάσους, δίχως δουλειὰ καὶ δίχως διάβασμα! Θά πλατσουρίσουμε στὰ ρυάκια, θά παίξουμε κρυφτὸ στὶς φυλλωσιές μὲ τὸν κοῦκκο!

Οἱ ἄλλοι συμφώνησαν. Τί πείραζε στ' ἀλήθεια κι' ἂν λείψουνε μιὰ μέρα ἀπ' τὸ σχολειό; Θά περνοῦσαν ὁμορφα πολὺ στὸ δάσος ἐκεῖ πέρα!

Ἄλλαξαν δρόμο, τὸ λοιπόν, καὶ νά, σὲ λίγη ὥρα μὲ «τραλαλὰ» καὶ «τραλαλὸ», ἔμπαιναν κι' οἱ τρεῖς στὸ δάσος πηδηχτοί!...

Μάζεψαν λουλουδάκια στὴν ἀρχή, καὶ δόστου κουτροβάλες στὸ πράσινο χορτάρι. Ἔφαγαν τὸ ψωμί, πὺν εἶχαν γιὰ τὸ διάλειμμα, καὶ ἤπιανε καὶ γάργαρο νεράκι ἀπ' τὴν πηγούλα...

—Τώρα ἦρθε ἡ ὥρα νά παίξουμε μὲ τὰ πουλιά καὶ τὰ ζωάκια, λέει ὁ Γωγός.

—Καμάρι πὺν θά νοιώσουν! Ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι, τῆς

γῆς οἱ βασιλιάδες, νὰ παίξουμε μαζὴ τους!...

—'Εμπρός, παιδιά! Νὰ μιὰ μυρμηγκοφωλιά! Τρεχάτε!...

"Ετρεξαν πρὸς τὰ κεῖ. Μυρμήγκια πλῆθος μεγάλα καὶ μικρὰ πηγαινοέρχονταν!

—Φαίνεται, ὅτι μᾶς εἶδαν καὶ ἐτοιμάζονται νὰ μᾶς ὑποδεχτοῦν, λέει ὁ Λάκης.

Τὰ μυρμηγκάκια, ὅμως, συνέχιζαν τὴ δουλειά τους. Καὶ τί δὲν κουβαλοῦσαν στὴ φωλίτσα τους! Δούλευαν ἀδελφωμένα ὅλα μαζὴ. Τὰ πιὸ μεγάλα βοηθοῦσαν τὰ μικρότερα. Κανένα δὲν γύρισε νὰ κυττάξῃ τὰ παιδιά.

—Μὰ δὲν μᾶς βλέπετε; Γιατί δὲν ἔρχεσθε, νὰ παίξετε μαζὴ μας; ρώτησε ὁ Μάκης, ἓνα καφετὶ στρουμπουλὸ μυρμηγκι, βάζοντάς το στὴ χούφτα του.

Τὸ μυρμηγκάκι τὸν κύτταξε καὶ σὰν νὰ τοῦπε:

—'Εχουμε δουλειά! Πολλὴ δουλειά! Εἴμαστε μεγάλη οἰκογένεια καὶ πῶς θὰ ζήσωμε τὸ χειμῶνα, ἂν δὲν γεμίσωμε τίς ἀποθήκες μας;

—Μμ! Πολὺ προκομμένα μυρμήγκια! εἶπαν τὰ παιδιά καὶ τράβηξαν τὸ δρόμο τους.

Βζζζ!... Βζζζ! ἔκαμαν τώρα πάνω ἀπ' τὰ κεφάλια τους κάμποσες χρυσόμυιγες!

—Χρυσόμυιγες! Χρυσόμυιγες! Ἐλάτε νὰ παίξουμε!...

—Εἶναι ὥρα τῆς δουλειᾶς τώρα. Βζζζ! Βζζζ! Δὲν μπορούμε!...

—Τί κρίμα! εἶπαν τὰ παιδιά! Θὰ ἦταν ὁμορφο πολὺ ἓνα παιγνίδι μὲ χρυσόμυιγες!

Ζζζζγν! "Ενα σμήνος μέλισσες σκορπίστηκε ἐκείνη τὴ στιγμή στὰ γύρω θυμάρια. Μὰ ἦταν ὅλες τόσο βιαστικές, ποὺ δὲν γύρισαν νὰ κυττάξουν καθόλου τὰ παιδιά. "Επρεπε νὰ κουβαλήσουν τὴν κίτρινη σκόνῃ ἀπὸ λουλούδι σὲ λουλούδι καὶ τὸ γλυκὸ τὸ μέλι στὴν κυψέλη τους.

Τὰ παιδιά προχώρησαν.

—Τί κάνετε ἐσεῖς ἐδῶ, μικρά μου σκαθαράκια; Ἐλάτε νὰ παίξουμε!

—Ἄ, ἔχουμε δουλειὰ πολλή καὶ βιαστική, καλὰ παιδιά! Δὲν βλέπετε; Χάλασε ἡ φωλίτσα μας καὶ πρέπει νὰ τὴν ξαναφτιάσωμε γερή! Δὲν ἔχομε γιὰ χάσιμο διόλου καιρό!

Κι' οἱ τρεῖς μας φίλοι, ἄρχισαν, στ' ἀλήθεια, νὰ λυποῦνται, ποῦ ἀπ' τὰ ζῶα αὐτὰ κανένα, δὲν τοὺς ἔκανε παρέα!... Κι' ἀποφάσισαν νὰ πᾶνε στὰ πουλιά!...

—Σπινάκι ἐσύ μικρὸ ποὺ κελαηδᾷ, φαίνεται θάχης καιρὸ γιὰ παιγνιδάκι!

—Τίρ-τίρ! σπίν-σπίν! Τώρα μόλις τελείωσα τὴν πρωϊνὴ μου προσευχή, μικροί μου φίλοι! Πρέπει νὰ τρέξω γιὰ νὰ φέρω στὰ παιδάκια μου φαῖ! Ἐπειτα πάλι θὰ γλυκοκελαδή-

σω, γιὰ νὰ τὰ νανουρίσω, νὰ κοιμηθοῦν γλυκά!... "Ε-
χω, καθὼς βλέπετε, πολλή δουλειά! Γεῖα καὶ χαρά,
καλὰ παιδιὰ!

Καὶ φρρρτ χάθηκε στοὺς θάμνους!

—Πῶ-πῶ! εἶπαν γκρινιάζοντας τὰ παιδιὰ! Τόσην
ῶρα τριγυρνᾶμε μέσ' στὸ δάσος μοναχοί! Καὶ κανένα
ἀπὸ τὰ ζῶα δὲν μᾶς δίνει προσοχή!

—Βρρρ! Βρρρ! ἄκουσαν τότε νὰ κυλᾷ δίπλα τους
τὸ ρυάκι.

—Τραλαλό-τραλαλό! Θὰ παίξουμε μὲ τὸ νερὸ ξε-
φώνισαν χαρούμενα.

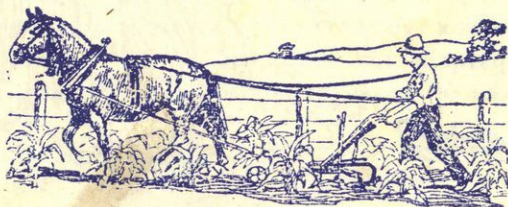
Μὰ τὸ ρυάκι εἶχε κι' αὐτὸ τὴ δουλειά του.

—Τί νομίζετε, ἄταχτα παιδιὰ; Πῶς δὲν ἔχω δουλειά;
Νύχτα-μέρα τρέχω-τρέχω καὶ ἀνασασμὸ δὲν ἔχω· τὰ
χωράφια νὰ ποτίσω καὶ τ' ἀρνάκια νὰ δροσίσω! Τὸ
νερό μου, ἂν γιὰ παιγνίδια σταματήση, ποιὸς τὸν μύ-
λο θὰ γυρίσῃ;

Τὰ παιδιὰ ἔγιναν κατακόκκινα ἀπ' τὴν ντροπὴ τους.
Ἀλήθεια! Ὅλοι μέσα στὸ δάσος δούλευαν μὲ κέφι
καὶ χαρά! Ἦταν ῶρα δουλειᾶς καὶ κανέναν κάτοι-
κος τοῦ δάσους δὲν τὴν ἄφινε, γιὰ ν' ἀρχίσῃ τὸ παι-
γνίδι. Μόνον αὐτοὶ οἱ τρεῖς! Αὐτοὶ εἶχαν ἀφήσει τὴ
δουλειά τους στὸ σχολεῖο καὶ γυρνοῦσαν ἄσκοπα στὸ
δάσος! Τί ντροπή! Τί ντροπή!... Σκυφτοί, κατακόκ-
κινοὶ καὶ ντροπιασμένοι πῆραν τὸ δρόμο γιὰ τὸ χωριό.

—Κού-κού! τοὺς περιγελοῦσε ὁ κοῦκκος ἀπὸ τὴν κρυ-
ψῶνα του! Κού-κου!

Δὲν τὸ ξέρετε, ἀνάητα παιδιὰ, πῶς μόνο ἡ δουλειὰ
φέρνει προκοπή, δίνει χαρά;

ΜΙΑ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Χριστέ μου,
είναι μιὰ καρδιά
πού μ' αγαπά,
καὶ μοῦ μιλάει γιὰ Σένα
κάθε μέρα!
Χριστέ μου,
είναι μιὰ καρδιά
πού ξαγρυπνᾷ
καὶ ἰδρώνει στὴ δουλειὰ
γιὰ μένα!

Δὲν εἶναι ἡ Μανούλα,
οὔτε ὁ Πατέρας μου,
οὔτε κανεῖς
ἀπὸ τὸ σπίτικό μου.
Μὰ βρίσκω ὅλους αὐτοὺς
θαρρῶ μαζῇ,
Χριστέ,
στὸ Δάσκαλό μου!

Γι' αὐτό,
νὰ τοῦ χάριξης τὴν ὑγεία
κι' ὅλα τὰ δῶρα
τ' οὐρανοῦ,
ποθῶ βαθειά μου.
Καὶ κάμε νὰ γενῇ
μεστὸς καρπός,
ὁ σπόρος πού φυτεύει
στὴν καρδιά μου!...

ματωμένη φτερούγα

—Νίκος Στρουμούλος!

—'Απών!...

—Μιχάλης Γρηγορίου!...

—'Απών!...

—Στάθης Πηδηχτός!

—'Απών!...

—Μπα! Περίεργο! είπε ο Δάσκαλος.

—'Ισως νά είναι ἄρρωστοι, Κύριε!

—Καί οἱ τρεῖς μαζή; Δέν τὸ φαντάζομαι! "Ας ἀρχίσουμε ὅμως τὸ μάθημά μας.

Ἡ ὥρα περνοῦσε γοργά! Τὰ παιδιὰ ἔλεγαν ζωηρὰ καὶ χαρούμενα τὸ μάθημά τους κι' ὁ Δάσκαλος εὐχαριστημένος ἔβαζε δεκάρια καὶ σκορποῦσε «μπράβο» καὶ «εὖγε» στὰ παιδιὰ!

Κόντευε πιά μεσημέρι, ὅταν χτύπησε ξαφνικὰ ἡ πόρτα: Ντούκ-ντούκ!

Μπα! Τί ἀπροσδόκητη ἐπίσκεψι! Ὁ Μπάρμπα-Θύμιος ὁ μυλωνᾶς μὲ τὰ μεγάλα μουστάκια.

—Πάρτε τους κύρ-Δάσκαλε, εἶπε, σπρώχνοντας μέσα τρία ἀναφοκοκκινισμένα παιδιὰ. Πιστεύω νά ὁμολογήσουν τὴν ἀλήθεια!... Καλὸ γιόμα, παιδιὰ!...

"Εκλείσει τὴν πόρτα καὶ ἔφυγε.

Οἱ τρεῖς μας φίλοι ἔμειναν ἐκεῖ κοκκαλωμένοι μὲ τὰ μάτια καρφωμένα στὰ παπούτσια τους. Κανεὶς δὲν μιλοῦσε.

—Τί συμβαίνει, παιδιὰ; Τί τρέχει; Τί πάθατε; ρώτησε τάχα μὲ ἀπορία ὁ Δάσκαλος, πού κάτι εἶχε μαντέψει τὸ σοφὸ μυαλό του.

Ὁ Πηδηχτὸς προσπάθησε νά μιλήσῃ, μὰ δὲν τὰ κατὰφερε. Βγάζοντας μόνον τρεμουλιαστὰ τὸ δεξί του χέρι ἀπὸ τὴν τσέπη του, πού κάτι κρατοῦσε, πλησίασε τὸ Δάσκαλο.

Ὁ Δάσκαλος κατάλαβε! Χούφτωσε στὶς παλάμες του τὸν μικρὸ αἰχμάλωτο καὶ κούνησε θλιμμένος τὸ κεφάλι!

—"Α! "Ενας κότσυφας! ξεφώνισαν μ' ἓνα στόμα τὰ

παιδιά καὶ πετάχτηκαν ἀπ' τὰ θρανία τους.

Ναί! Ἦταν ἓνας μικρὸς κότσυφας μὲ ματωμένη φτερούγα!

—Φτωχὸ πλασματάκι! σιγομίλησε ὁ Δάσκαλος. Πῶς χτυπᾷ φοβισμένα ἡ μικρὴ του καρδιά!

—Τσίρ-τσίρ! ἔκαμε μὲ πόνο τὸ πουλάκι. Τσίρ-τσίρ!

Καὶ τὸ τιτίθισμά του, γεμάτο παράπονο, ζητοῦσε βοήθεια καὶ λευτεριά!

! —Λευτερώστε το, Κύριε! Λευτερώστε το! φώναξαν πάλι τὰ παιδιά.

—Μὰ πῶς νὰ πετάξῃ; Δὲν βλέπετε τὴ ματωμένη φτερούγα;

τ ὦ Ἀλήθεια! Πῶς θὰ πετοῦσε τώρα τὸ μικρὸ πουλί;

π Πρὶν λίγη ὥρα εὐτυχισμένο στὴ φωλίτσα του, μάθαινε στὰ παιδάκια του μουσικὴ! Τί γλυκὰ ποὺ κελαῖδουσαν ὅλα μαζὴ ὕμνους στὸν Πλάστη! Πῶς ξεκούραζε τοὺς κουρασμένους πέραστικούς τὸ γλυκὸ τοῦς τραγούδι!

✓ Μὰ ἡ κακιά σφεντόνα τῶν σκληρῶν παιδιῶν, τοῦχε ματώσει τὴ φτερούγα. Πληγωμένο εἶχε πέσει ἀπ' τὴ φωλίτσα του κι' ἔπειτα ξαφνικὰ κάποιο ἄσπλαγχο χέρι τὸ ἄρπαξε καὶ τὸ στρίμωξε σὲ μιὰ σκοτεινὴ φυλακή, τὴν τσέπη τοῦ Στάθῃ! Τὸ γλυκὸ τραγούδι, δὲν θ' ἀκούγεται πιά στὶς φυλλωσιᾶς κάτω στὸ νερόμυλό! θὰ κλαῖνε τώρα τὰ μικρὰ πουλιά!...

ψ Ὁ Δάσκαλος ἀνοίξε τὸ φαρμακεῖο καὶ περιποιήθηκε τὴ φτερούγα τοῦ μικροῦ πουλιοῦ.

ω ρ —Μικρὲ τραγουδιστή, σὲ λίγο θάῃς καλὰ, τοῦ εἶπε, καὶ τὸ χάϊδεψε ἀπαλὰ στὴ μικρὴ πουπουλένια τοῦ ράχη.

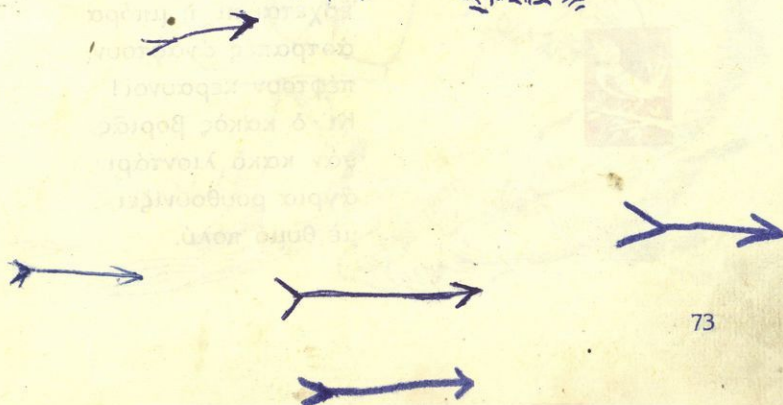
—Τσίρ-τσίρ! ἔκαμε εὐχαριστημένο τὸ μικρὸ πουλί καὶ δοκίμασε ν' ἀνοίξῃ τὴ ματωμένη φτερούγα.

Σὲ λίγο, θὰ μποροῦσε πάλι νὰ πετᾷ!

Ὁ Δάσκαλος πλησίασε τώρα τὰ τρία παιδιά. Δὲν ἦταν ἀνάγκη νὰ τοὺς πῇ τίποτε ἄλλο. Στὰ μάτια τους διάβαζε, πῶς εἶχαν μετανοιώσει βαθεῖα γι' αὐτὴ τους

την πράξι! Ναί· ήταν φανερό! Ἡ μικρή τους καρδιά
 ἔμοιαζε μὲ τὴ ματωμένη φτερούγα! Τὴν εἶχε πληγώ-
 σει τὸ βόλο τῆς σκληρῆς πράξεως ποὺ ἔκαναν. Ἀχ,
 γιατί νὰ μὴν ἔχουν πῇ «ΟΧΙ» στὴν κακὴ σκέψι, ποὺ
 τοὺς πρωτοῆρθε στὸ νοῦ!

Μὰ ἔννοια σας! Ἀπὸ σήμερα θὰ γίνουν φίλοι καὶ
προστάτες στὰ μικρά αὐτὰ πλασματάκια τοῦ καλοῦ
 Θεοῦ.

ΦΥΛΑΚΑΣ ΟΥΡΑΝΙΟΣ

Τόσο δά παιδάκι,
 ὁμορφο σάν κρῖνο,
 τὴν αὐγὴ κινάει
 χάρωπὸ πολὺ.
 Στὸ σχολεῖο πηγαίνει
 γράμματα νὰ μάθῃ,
 στὸ σχολεῖο πηγαίνει
 τὸ στρατί-στρατί.

Ἡ μικρὴ καρδιά του
 ἄχ, πόσο φοβάται
 ὅσο νὰ περάσῃ
 ἀπ' τὴ ρεματιά,
 κι' ὅσο νὰ λοξέψῃ
 ἀπ' τὸ δάσος πέρα,
 ποῦχει λένε λύκους
 τώρα στὸ χιονιᾶ!

Ἄκου μπουμπουνίζει,
 ἔρχεται κι' ἡ μόρα
 ἀστραπὲς ἀνάφτουν,
 πέφτουν κεραυνοί!
 Κι' ὁ κακὸς βοριάς,
 σάν κακὸ λιοντάρι,
 ἄγρια ρουθουνίζει
 μὲ θυμὸ πολὺ.

—Τί θὰ κάμω τώρα;
λέει τὸ παιδάκι.
Τάχα θὰ προλάβω
στὸ σχολειὸ νὰ φτάσω,
πρὶν μὲ πιάση ἡ μπόρα,
πρὶν μὲ φᾶν οἱ λύκοι;
Στὸ σχολειό μου νᾶμπω
τάχα θὰ προφτάσω;

Κι' ἀρχινᾷ νὰ τρέχη
μὲ κομμένη ἀνάσα
κι' ἀπὸ φόβο τρέμει
ἡ μικρὴ καρδιά του!
"Ὡσπου συναντᾷ
ἓνα εἰκονοστάσι
μ' ἀναφτὸ καντήλι
ξαφνικὰ μπροστά του.

Τρέχει, γονατίζει
καὶ τὴν προσευχή του
στὸν καλὸ Χριστούλη
λέει τὸ παιδάκι.
—Στείλε μου, Χριστέ μου,
φύλακα πιστό,
στὸ πλευρό μου νᾶχω,
ἓνα Ἀγγελάκι!...

Κι' ἔτσι ξεκινάει
μ' ἡσυχὴ καρδούλα.
Κι' Ἄγγελος γαλάζιος
τὸ κρατεῖ ἀπ' τὸ χέρι.
Κι' οὔτε γιὰ βροχὴ
κι' οὔτε γιὰ χαλάζι
κι' οὔτε γιὰ τοὺς λύκους
διόλου πιά τὸ μέλλει.

Μὲ στοργὴ τὸ κρύβει
κάτω ἀπ' τὰ φτερά του
φύλακας οὐράνιος,
ποὺ ὁδηγὸ τὸν ἔχει.
Ὅλη τὴν ἡμέρα
στὸ πλευρό του θάναι
κι' ὅταν θὰ σχολάση
πίσω θὰ τὸ φέρη.

ΜΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ

“Όπως κάθε μέρα, έτσι και σήμερα ο μπάρμπα-Στέργιος ο τσοπάνος έβγαλε τ' άρνάκια στη βοσκή. Ψηλά στο βουνό καθισμένος στη ρίζα ενός πελώριου δέντρου, παίζει γλυκά τη φλογέρα του.

Τίποτε δέν άκούγεται μέσα στο δάσος. Μονάχα τών άρνιων τά βελάσματα, του βοσκου ή φλογέρα και τó γλυκό κελάιδημα τών πουλιών.

Σε λίγο όμως πρόσχαρες φωνές άκούστηκαν.

—Έρχεται ο κύρ-Δάσκαλος με τά παιδιά! μουρμούρισε χαμογελώντας ο γεροβοσκός κι' άνασηκώθηκε νά τούς καλοδεχτή.

—Γειά-χαρά σου, μπάρμπα-Στέργιο, τόν χαιρετά πρώτος ο κύριος Χάρης, ο Δάσκαλος.

—Μπάρμπα-Στέργιο, καλημέεερααα! φώναξαν μ' ένα στόμα τά παιδιά.

—Μέεεε, καλώς ήλθατε, βέλασαν τ' άρνάκια, κι' ο μπάρμπα-Στέργιος όλόχαρος έλεγε και ξανάλεγε: Καλώς τα μου! Καλώς τα τά καλά παιδιά!

Τά παιδιά σκορπίστηκαν παρέες-παρέες κι' άρχισαν τά παιγνίδια. Ό μπάρμπα-Στέργιος κι' ο κύρ-Δάσκαλος τά κύτταζαν και τά καμάρωναν κι' όλο μιλούσαν κι' έλεγαν πώς λαχταράνε νά τά δούνε νά μεγαλώσουν και νά προκόψουν.

Σὲ μιὰ στιγμή ὅμως, κάτι τοὺς ἔκανε πολὺ ν' ἀνησυχήσουν. Εἶδαν ὅλα τὰ παιδιὰ νὰ τρέχουν μὲ ὀρμὴ κάτω στὴ ρεματιά. Ὁ κ. Χάρης κι' ὁ μπαρμπα-Στέργιος σηκώθηκαν καὶ τρέχοντας ἔφτασαν κοντὰ τοὺς.

—ὦ! τί ἦταν αὐτὸ ποὺ εἶδαν τὰ μάτια τοὺς! Ὁ Γιάννος καὶ ὁ Πίπης εἶχαν πιαστῇ στὰ χέρια. Γροθιές, κλωτσιές, χτυπιές καὶ μαλλιοτραθήγματα ἔπαιρναν κι' ἔδιναν. Πῶ-πῶ! Ποτὲ δὲν τὸ περίμενε ὁ κ. Χάρης, πῶς θὰ ἔστηναν ἓνα τέτοιο γενναῖο καυγᾶ. Πρὶν ἀπὸ λίγη ὥρα ἔπαιζαν τόσο ἡσυχὰ καὶ χαρούμενα, σὰν τὰ μικρὰ ἀρνάκια.

—Ὅχι· ἐγὼ ἦρθα πρῶτος. Αὐτὸ τὸ δέντρο εἶναι δικό μου. Ἐγὼ θὰ κάρσω ἐδῶ! ἔλεγε ὁ Γιάννος.

—Ἡ, φεύγεις ἢ σὲ ἀρχίζω στὶς γροθιές. Αὐτὸ τὸ δέντρο εἶναι δικό μου. Ἐγὼ τὸ εἶδα πρῶτος. Θὰ κάρσω ἐδῶ ἐγὼ καὶ ἡ παρέα μου. Φύγε σου λέω, φύγε, ἔλεγε ὁ Πίπης.

—Δὲν πάω πουθενά, ἐσὺ νὰ φύγεις.

—Ὅχι ἐγώ, ὄχι ἐσύ, πιάστηκαν στὰ χέρια καὶ τώρα τσακώνονται, σὰν τὰ κοκόρια.

Ὁ κ. Χάρης μπῆκε στὴ μέση καὶ τοὺς χώρισε.

—Κρίμα σὲ σᾶς, ὦρὲ παιδιὰ! μίλησε τότε κι' ὁ γερο-βόσκος. Σάμπως τ' ἀρνάκια μου ἔχουν πιότερο μυαλὸ ἀπὸ σᾶς καὶ πιότερη καλωσύνη. Για ἰδέτε τα, τί ἡσυχὰ κι' ἀγαπημένα βόσκουν καὶ πηδοῦν μέσ' στο χορτάρι. Ἄν βόσκη τὸνα ἐδῶ, τᾶλλο πηγαίνει πάρα πέρα. Τάδ' αὖτε νὰ κακιώσουν μεταξύ τους; Τάδ' αὖτε νὰ χτυπηθοῦνε; Κρίμα σὲ σᾶς, καλόπαιδα!

Ὁ Γιάννος κι' ὁ Πίπης ἔσκυψαν μὲ ντροπὴ τὸ κεφάλι. Ὡστε τ' ἀρνάκια ἔχουν πιότερο μυαλὸ ἀπ' αὐτοὺς καὶ πιότερη καλωσύνη! Αὐτοὶ εἶναι ζηλιάρηδες καὶ πεισματάρηδες. Προτίμησαν νὰ χτυπηθοῦνε, παρὰ νὰ πάη ὁ ἓνας νὰ κάτση μὲ τὴν παρέα του πάρα πέρα.

Ὁ κ. Χάρης ἀναστέναξε βαθειά. Ἦταν πολὺ λυπημένος γι' αὐτὰ τὰ δυό του παιδιὰ. Τοῦ ἔρριξε ὁ Γιάννος στὰ κλεφτὰ μιὰ λοξὴ ματιὰ καὶ εἶδε τὸ θλιμμένο του πρόσωπο. Εἶδε καὶ τὸ γρατζουνισμένο πρόσωπο τοῦ Πίπης κι' ἔνοιωσε πολλὴ ντροπὴ. Δειλά-δειλά, πλησιάζει τότε τὸ στόμα του στοῦ Πίπης τὸ αὐτί.

—Γινόμαστε μιὰ παρέα, Πίπη; τοῦ λέει. Καὶ νὰ κάτσουμε ὅλοι μαζὴ νὰ φᾶμε κάτω ἀπ' τὸ ἴδιο δέντρο!

—Γινόμαστε! ἀπάντησε ὁ Πίπης καὶ τὰ μάτια του γέμισαν δάκρυα.

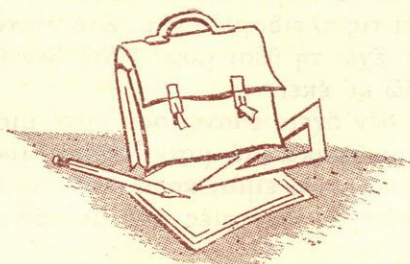
—Διάλεξε, σὺ Πίπη, τοῦ θέλεις νὰ πᾶμε.

—Ὁχι, διάλεξε καλύτερα, σὺ Γιάννο, ὅποιο δέντρο σ' ἀρέσει.

Σὲ λίγο ὅλα τὰ παιδιὰ ἀγαπημένα καὶ μονοιασμένα ἔχουν γίνει μιὰ ὁλόχαρη ἀδελφικὴ συντροφιά. Τρῶνε μὲ ὄρεξι καὶ τραγουδοῦν. Ἐφυγε τὸ πῆσμα.

Ὁ κ. Χάρης μὲ τὸν μπάρμπα-Στέργιο τὰ βλέπουν καὶ χαίρεται ἡ καρδιά τους. Εὐχονται, ἔτσι ἀδελφωμένα κι' ἀγαπημένα μέσ' στο χωριὸ νὰ μεγαλώσουν καὶ νὰ προκόψουν.

ΜΙΑ ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΗ ΣΑΚΚΑ

Τὰ παιδιὰ ἄφησαν τὶς σάκκες τους στὴ ρίζα τοῦ μεγάλου πλατανιοῦ κι' ἄρχισαν χαρούμενα τὸ παιχνίδι πέρα στὸ ἀνοιχτὸ λειβάδι.

Ἔτσι βρῆκαν τὴν εὐκαιρία καὶ οἱ σάκκες νὰ τὰ ποῦν λίγο μεταξύ τους. Ποῦ νὰ τὴν ξαναβροῦν τέτοια εὐκαιρία; Ἐχοῦν κι' αὐτὲς σήμερα τὴν ἐκδρομὴ τους! Καλοβολεύτηκαν ἡ μιὰ πλάϊ στὴν ἄλλη κι' ἄρχισαν τὴ συζήτησι.

Πρώτη μίλησε μιὰ δερμάτινη καφετιὰ σάκκα μὲ δυὸ γυαλιστερὲς χρυσαφιὲς κλειδαριές. Στὸ χοντρό της χερούλι κρεμόταν μὲ μιὰ κόκκινη καθαρὴ κορδελλίτσα ἓνα ἀσημὶ κλειδάκι.

—Δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε, πόσο εἶμαι εὐτυχισμένη, ἀγαπημένες μου συντρόφισσες, εἶπε.

Ὅλες γύρισαν καὶ τὴν κύτταξαν. Εἶχε πραγματικὰ ἐπάνω της μιὰ ζηλευτὴ ἀρχοντιά! Ἦταν ἡ σάκκα τῆς Τασούλας.

—Ἡ μικρὴ μου κυρία, μὲ ἀγαπᾷ ἀφάνταστα! συνέχισε. Ὅταν ἦμουν μικρότερη, τὸ πιὸ ἀγαπημένο μου πρᾶγμα ἦταν ἡ ξανθιά μου κουκλίτσα! Τώρα ὁμως, εἶσαι σύ, ἀγαπημένη σάκκα! μοῦ λέει συχνὰ καὶ

μέ χαϊδεύει μέ τὰ ὀλοκάθαρα χεράκια της! Κάθε πρωΐ μέ ξεσκονίζει προσεκτικά μέσα κι' ἔξω καί συχνά γυαλίζει τίς κλειδαριές μου. Στὸ σπίτι, ὅπως καί στὸ σχολεῖο, ἔχω τὴ θέσι μου. Ποτὲ δὲν θὰ μέ δῆτε πεταμένη ἐδῶ κι' ἐκεῖ.

—Γι' αὐτὸ δὲν ἔχεις ἐπάνω σου οὔτε μιὰ γρατζουνιά, εἶπε γκρινιάρικα μιὰ μαυρουδερὴ μικρὴ σάκκα. Ἐνῶ ἐγὼ ἡ καϋμένη εἶμαι καταπληγιασμένη ἀπὸ τὰ πετάγματα καί τίς κλωτσιές, ποῦ μοῦ δίνει ὁ μικρὸς μου κύριος!

Οἱ ἄλλες σάκκες γύρισαν καί τὴν κύτταξαν μέ συμπάθεια. Εἶχε δίκην!

Καί ποίος μέσα στὸ σχολεῖο δὲν γνώριζε τὴ δυστυχισμένη σάκκα τοῦ Τώνη! Ποτὲ δὲν εἶχε τὴ θέσι της. Πάντα κατασκονισμένη καί ἔλεεινὴ σερνόταν χάμω, ἀνάμεσα στὰ θρανία καί τὴν τσαλαπατοῦσαν τὰ παιδιά, καθὼς περνοῦσαν. Ἡ πορτούλα της ἦταν ἀνοικτὴ καί τὰ τετράδια χύνονταν καί σκορπιζόνταν ἐδῶ καί κεῖ!

Κάθε πρωΐ καθὼς ἔμπαινε ὁ Τώνης στὴν αὐλὴ τοῦ σχολείου πετοῦσε τὴν καϋμένη του τὴ σάκκα σὲ μιὰ γωνιά, χωρὶς νὰ λογαριάσῃ ἂν ὑπῆρχαν λάσπες ἢ χώματα... Μὰ μήπως τὸ ἴδιο δὲν ἔκανε καί στὸ δρόμο; Ὅπου εὑρίσκε παιγνίδι, πετοῦσε τὴ σάκκα καί ἔπαιρνε μέρος χωρὶς χασομέρια. Πόσες φορές δὲν τὴν εἶχε ξεχάσει στὴ γωνιά κάποιου δρόμου ἢ σὲ κάποιο ξένο παράθυρο!... Ὅλες οἱ σάκκες θυμοῦνται τὰ γέλια ποῦ κάνουν κάθε τόσο, ὅταν ὁ Τώνης ἐρχεται στὸ σχολεῖο δίχως σάκκα καί δὲν μπορεῖ νὰ θυμηθῇ ποῦ τὴν ἔχει ἀφήσει!...

Κι' αὐτὴ ἡ καϋμένη, πόσο ζηλεύει τίς ἄλλες συναδέλφισσές της! Πόσο θὰ ἤθελε νὰ βρισκόταν κι' αὐτὴ στὰ χέρια ἐνὸς καλοῦ παιδιοῦ! Θὰ τὴν κρεμοῦσε μέ καμάρι στὴν πλάτη, γεμάτη ἀπὸ καλοπεριποιημένα τετράδια καί ὁμορφα βιβλία! Γεμάτη ἀπὸ γράμματα καί σοφία!

Ἄνασασμός δὲν ἀκούγεται μέσα στὴν τάξη. Κι' ὁ Παναγιῆς, ἔχει γίνει κέρινος, θαρρεῖς! Μόνον ὁ κ. Διευθυντῆς δὲν δείχνει διόλου ταραγμένος. "Ἐκαμε πὼς δὲν κατὰλαβε καὶ προχώρησε στὴν ἔδρα.

—Τὶς ἐργασίες σας νὰ δῶ, παιδιά!

Πρῶτος σηκώθηκε ὁ Γιάννης! Εἶχε ζωγραφίσει τὸ σπίτι τῆς Δασκάλας του καὶ κάμποσα παιδιά, ποὺ εἶχαν πάει νὰ τῆς ποῦν «περαστικά» καὶ νὰ τῆς χαρίσουν λουλούδια.

—Πολὺ ὠραῖο τὸ ἔργο σου, Γιαννάκη! Μπράβο! τοῦ εἶπε ὁ «Κύριος».

Ὁ Γιωργάκης ποὺ εἶναι καὶ λίγο ποιητής, ἔγραψε γιὰ τὴ Δασκάλα του μιὰ προσευχούλα σὰν ποίημα.

Ὁ Τάκης τῆς ἐτοίμασε ἓνα γράμμα... Καὶ τί περίεργο! Οἱ ἐργασίες ὅλων τῶν παιδιῶν, γιὰ τὴν καλὴ Δασκάλα μιλοῦσαν ἐκείνη τὴν ἡμέρα! Ὁ κ. Διευθυντῆς εὐχαριστήθηκε πολὺ.

—Μπράβο, καλὰ μου παιδιά, εἶπε. Βλέπω πὼς στὴ μικρὴ σας καρδιά ἀνθίζει εὐωδιαστό τὸ ὁμορφο λουλούδι τῆς εὐγνωμοσύνης!... Βλέπω, ἀκόμα, ὅτι ξέρετε νὰ ἐργάζεσθε πολὺ καλὰ ὁ καθένας μοναχός του καὶ ὅταν λείπη ἡ Δασκάλα σας. Αὐτὸ δείχνει πὼς θὰ προκόψετε πολὺ στὶς δουλειές σας σὰν μεγαλώσετε!

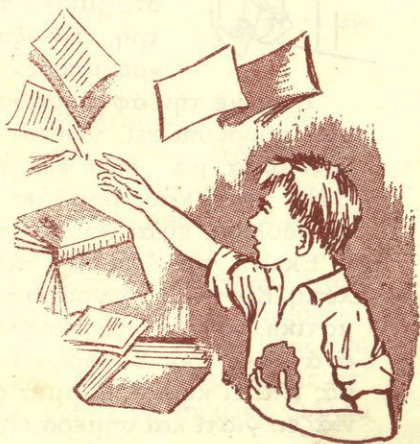
Μερικὰ παιδιά ὅμως δὲν μοῦ ἔδειξαν τὴν ἐργασία τους!

Τὶ λὲς Γιώργο, Δημήτρη, Παναγιῇ;

Μὰ τὰ «ζιζάνια» δὲν μιλοῦσαν.

Τὶ νὰ ἔλεγαν;

"Ἐσκυψαν μόνο, ντροπιασμένα τὸ κεφάλι!...

ΧΩΡΙΣ ΧΑΣΟΜΕΡΙΑ

Ο Στέλιος αγαπά πολύ τὰ μαθήματά του. Μὰ γιὰ νὰ λέμε τὴν ἀλήθεια, ἡ συμπάθειά του εἶναι τὸ παιγνίδι.

Μιὰ πατινάδα στὴν ταράτσα, μπάλλα ἔξω μὲ τὰ παιδιά, εἶναι τὸ ὄνειρό του, ὅση ὥρα καθισμένος στὸ τραπεζάκι του ἐτοιμάζει τὰ μαθήματά του.

Ἄλλοτε βγαίνει στὸ παράθυρο, γιὰ ν' ἀγναντέψῃ τὴν κίνησι τοῦ δρόμου, κι' ἄλλοτε δαγκώνει τὸ μολύβι του καὶ ξαναστριφογυρίζει ὠρες ὁλόκληρες, στὸ μυαλό του, τὶς γκρίνιες τοῦ Δημήτρη, τὶς ζαβολιές τοῦ Γιάννη, τοὺς «ρούμπους» τοῦ Θεμιστοκλή.

Ἔτσι μὲ τὴν ἀφηρημάδα του περνοὺν οἱ ὠρες μιὰ, μιὰ, σουρουπώνει, γίνεται βράδυ κι' ὁ Στέλιος οὔτε διάβασμα, μά... οὔτε καὶ παιγνίδι!

Νά, γιατί κάθε βραδάκι σὰν γυρίζῃ ὁ πατέρας ἀπ' τὴ δουλειά, εἶναι ἀπαραίτητη μιὰ μικρὴ φασαρία.

Ἐκείνη τὴν ὥρα τὸν πιάνουν οἱ φούριες τὸν Στελάκη. Κυττάζει νὰ γράψῃ γρήγορα-γρήγορα τὴ Γραμματική, νὰ λύσῃ τὰ προβλήματα καὶ νὰ διαβάσῃ τὴν ἀνάγνωσί του. Σουφρώνει τὰ χεῖλη του, φυσᾷ, ξεφυσᾷ, κλαίει κιόλας καμμιὰ φορὰ, καὶ πάντα σιγογκρινιάζει, γιατί καὶ σήμερα εἶχε πολλὰ μαθήματα καὶ δὲν τοῦ ἔμεινε καιρὸς οὔτε νὰ ἀνασάνῃ!

Τί παράξενο πού τοῦ φαίνεται τὴν ἄλλη μέρα στὸ σχολεῖο, σὰν ἀκούη τὰ ἄλλα παιδιὰ νὰ λένε πὼς χόρτασαν παιγνίδι χθὲς τὸ ἀπόγευμα! Καὶ τὸ παράδοξο εἶναι, πὼς ξέρουν νεράκι καὶ ὅλα τὰ μαθήματά τους!

Πὼς λοιπόν; Πὼς τὰ καταφέρνουν καὶ τὰ δυό, παιγνίδι καὶ διάβασμα;

Σήμερα ὅμως τὸ ἀπόγευμα, ὁ Πατέρας τοῦ Στελάκη δὲν θὰ πάη στὴ δουλειά. Κουβάλησε στὸ σπίτι ὅλα τὰ βιβλία καὶ τὰ σημειώματα τοῦ μαγαζιοῦ καὶ θὰ ἐργαστῇ ἐκεῖ, δίπλα στὸ Στελάκη, στὸ μεγάλο τραπέζι.

—Ἐχεις πολλὰ μαθήματα νὰ ἐτοιμάσης σήμερα, Στέλιο;

—Τέσσερα, Πατέρα!

—Ἄ ὦραϊά! Θὰ πρέπει, λοιπόν, νὰ τελειώσης τὴ δουλειά σου πολὺ νωρίτερα ἀπὸ μένα. Ἐγὼ ἔχω νὰ κλείσω τοὺς λογαριασμοὺς σὲ τέσσερα βιβλία, νὰ γράψω δυὸ μεγάλες ἐμπορικὲς ἐπιστολὲς καὶ νὰ ἐτοιμάσω τὶς παραγγελίες γιὰ τὴν χονδρική ἀγορά νέων τροφίμων. Τί ὥρα εἶναι;

—Τρεῖς!

—Ἐως τίς ἔξι, πρέπει νὰ εἶμαι ἔτοιμος. Ἐσύ, πρέπει νὰ τελειώσης τὸ ἀργότερο στὶς πέντε. Θὰ ἐτοιμασθῇς, θὰ σὲ στείλω σὲ ἕνα θέλημα καὶ στὶς ἔξι, πού θὰ τελειώσω κι' ἐγὼ θὰ βγοῦμε μαζὴ περίπατο! Ἐμπρός, λοιπόν, τώρα! Δουλειά χωρίς χασομέρια!

Σὰν ζόρικα νὰ τὰ βλέπη ὁ Στέλιος τὰ πράγματα! Ὁ Πατέρας, ἀλλάζοντας τὰ γυαλιά του, ἄρχισε κι' ὅλας νὰ ἐργάζεται! Πῶ-πῶ! Πὼς τρέχει τὸ χέρι του ἐπάνω στὸ χαρτί! Ἀνοίγει τὰ βιβλία, γυρίζει τὶς σελίδες, κάνει λογαριασμοὺς, χωρίς νὰ σηκώνη διόλου τὸ κεφάλι!

Σὲ μιὰ στιγμή μπήκε στὸ δωμάτιο ἡ γατούλα τους ἢ ψιψίνα. Τί γλυκὰ πού νιαουρίζει! Τί χαριτωμένα πού πηδᾷ! Μὰ ὁ Πατέρας ἐργάζεται! Δὲν τὴν κυττᾷ διόλου!

Δὲν σκορπᾷ τὸ μυαλό του ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ ὁ Πατέρας! Τὸ ἔχει συγκεντρωμένο στὴ δουλειά του. Γι' αὐτὸ τὰ προφτάνει ὅλα! Γι' αὐτὸ τὰ κάνει τέλεια καὶ σωστά καὶ πηγαίνουν τόσο καλὰ οἱ δουλειές του!

Φαίνεται πὼς ἔτσι θὰ ἐργάζονται καὶ κεῖνα τὰ παιδιά, πού τὰ ξέρουں ὅλα τόσο τέλεια στὸ σχολεῖο καὶ πού λένε πὼς «χόρτασαν καὶ παιγνίδι»! συλλογιέται ὁ Στελάκης.

Μὰ τί βλέπει; Ὁ Πατέρας σηκώνεται καὶ χαμογελά!

—'Ακόμα Στέλιο; Ἐγὼ ἐτελείωσα!

Ἐτελείωσε!! Μὰ ὁ Στέλιος δὲν βρίσκεται ἀκόμα οὔτε στὴ μέση!...

Εἶναι ὅμως, ἡ τελευταία φορά, πού ἀργεῖ νὰ ἐτοιμάσῃ τὰ μαθήματά του. Τώρα ἔμαθε τὸ μυστικό. Δὲν πρέπει νὰ χαζεύῃ, σὰν μελετᾷ.

Δὲν πρέπει νὰ σκορπίζει τὸ μυαλό του πέρα-δῶθε. Καὶ πῆρε τὴν ἀπόφασιν: Θὰ κάνῃ τὴ δουλειά του χωρὶς χασομέρια!...

Τάκ-τάκ έκανε ή καρδούλα της Εϋγενούλας.

Βάζοντας τὸ χέρι στήν τσέπη της ποδιάς της, είδε πὼς δὲν εἶχε πάρει σήμερα μαντηλάκι.

“Αχ, πὼς τὸπαθε καὶ τὸ ξέχασε! Κι’ ἂν τὴ δῇ ἡ Δασκάλα;” Ἐχει πῆ πὼς δὲν εἶναι εὐγενικὸ γιὰ τὰ καλά παιδιά νὰ μὴν ἔχουν καθαρή τὴ μύτη.

Τί νὰ κάνη λοιπόν;

Νά! Θὰ γυρίσῃ σιγά-σιγά καὶ θὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν ξαδελφούλα της, τὴ Δάφνη. “Ἴσως ἐκείνη νὰ ἔχῃ δύο.

Μὲ τὴ Δάφνη κάθονται δίπλα-δίπλα καὶ τὴν ἀγαπᾶ πολὺ ἡ Εϋγενούλα.

Μά, φαίνεται πὼς δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὴ Δάφνη. Ἡ Δάφνη, δὲν ἀγαπᾶ καὶ τόσο τὴν Εϋγενούλα. Πάντα βρίσκει νὰ τῆς πῇ κάτι, γιὰ νὰ τὴν πειράξῃ. Καὶ τώρα ἀκούστε πὼς τῆς μιλάει!

—Τί ἔπαθες; Ξέχασες τὸ μαντήλι σου;

Καὶ μὲ δυό-τρία γρήγορα βήματα βρέθηκε στήν ἑδρα καὶ εἶπε σιγὰ στ’ αὐτὴ τῆς Δασκάλας:

—Κυρία, ἡ Εϋγενούλα δὲν ἔχει μαντήλι. Ἐχει καὶ συνάχι. Εἶπατε ὅτι θὰ τιμωρήσετε ὅποιον ξανάρθῃ δίχως μαντήλι...

—“Αχ, τί κρίμα! τὰ μυρωδάτα ζουμπούλια ἂν εἶχαν νοῦ θὰ σκέφονταν. Τί κρίμα, ποῦ στὴν καρδούλα τῆς Δάφνης δὲν λουλουδίζει εὐωδιαστὴ ἡ ἀγάπη. Πῆγε νὰ μαρτυρήσῃ τὴν ξαδελφούλα της!

Καὶ τὰ μυρωδάτα ζουμπούλια κούνησαν σὰν λυπημένα τὰ λευκὰ κεφαλάκια τους.

Μὰ καὶ ἡ Εὐγενούλα λυπήθηκε πολύ. Γιατί νὰ τὸ κάνη αὐτὸ ἡ Δάφνη; Τὰ ματάκια της κοντεύουν νὰ πλημμυρίσουν δάκρυα. Φοβάται πὼς θὰ ἀκουστῇ ἡ φωνὴ τῆς Δασκάλας καὶ θὰ τὴν ντροπιάσῃ μπροστὰ σ’ ὅλα τὰ παιδιά! Καὶ νά, ἡ φωνὴ ἀκούστηκε. Ἀλλά, τί παράξενο! Εἶναι γλυκειά, πολὺ γλυκειά:

—Ἡ Εὐγενούλα, εἶπε, νὰ τρέξῃ γρήγορα στὸ σπίτι νὰ πάρῃ τὸ μαντηλάκι της. Καὶ πιστεύω πὼς δὲν θὰ τὸ ξαναξεχάσῃ πιά.

Ἡ Εὐγενούλα βγῆκε.

—Δὲν τὸ περίμενα ὁμῶς, ἡ Δάφνη νὰ ἔχῃ τόσο λίγη ἀγάπη! εἶπε τώρα αὐστηρὰ ἡ Δασκάλα.

Ἡ Δάφνη κοκκάλωσε. Τὴν εἶχε πάθει γιὰ καλὰ. Ἀντὶ νὰ ντροπιαστῇ ἡ Εὐγενούλα, ντροπιάστηκε αὐτὴ.

—Μαρτυριάρα! Μαρτυριάρα!... τῆς ψιθύρισαν καὶ μερικὰ παιδιά ἀπὸ διπλανά θρανία.

Ντάν, ντάν, ντάν! Ντάν, ντάν, ντάν, χτύπησε τὸ κουδούνι γιὰ τὸ τελευταῖο διάλειμμα. “Ὅλα τὰ παιδιά βγῆκαν χαρούμενα νὰ παίξουν στὴν αὐλὴ. Μόνο ἓνα κοριτσάκι στέκεται δειλά-δειλά στὴν πόρτα. Περιμένει νὰ βγῇ ἡ Δασκάλα. Νάτην, ἔρχεται!...

—Κυρία, νὰ σὰς πῶ κάτι;

—Τί θέλεις, Εὐγενούλα;

—Κυρία, ἡ θεία ἔρχεται κάθε μέρα στὸ σπίτι πολὺ λυπημένη. Πολλὲς φορές κλαίει καὶ ἡ Μαμά στενοχωριέται ποῦ τὴν βλέπει ἔτσι.

—Γιατί, Εὐγενούλα;

—Γιατί ἡ Δάφνη δὲν παίρνει ποτὲ καλὸ βαθμὸ στὸ τετράδιό της. Φοβοῦνται μήπως μείνῃ στὴν ἴδια τάξι.

Καὶ σήμερα, πῆρε τὸν πιὸ μικρὸ βαθμὸ ἀπ' ὅλες τὶς φορές! Κυρία,... σήμερα... νὰ βάζατε στὸ δικό μου τετράδιο τὸ βαθμὸ τῆς Δάφνης καὶ νὰ βάζατε τὸ 10 στῆς Δάφνης τὸ τετράδιο!... Κυρία, σὰς παρακαλῶ πολὺ... χωρὶς νὰ τὸ ξέρη ἡ Δάφνη...

Ἡ κυρία Νάσου εἶχε πολὺ συγκινηθῇ. Δὲν μπορούσε νὰ τῆς ἀρνηθῇ. Στὸ νοῦ της ἐρχόταν τώρα τὸ ἄλλο τὸ μυστικό, ποὺ πρὶν ἀπὸ λίγες ὥρες τῆς εἶχε πῆ ἡ Δάφνη: «Κυρία, ἡ Εὐγενούλα δὲν ἔχει μαντήλι. Εἶπατε πὼς θὰ τιμωρήσετε...». Πόσο διαφορετικὸ ἦταν ἐκεῖνο!

—Καλὸ μου παιδί, ἔννοια σου. Κάτι θὰ κάνωμε καὶ γιὰ τὴ Δάφνη, ἀφοῦ τόσο τὸ θέλεις. Στὸ δικό σου ὅμως τετράδιο πρέπει νὰ βάλω περισσότερο ἀπὸ ἄριστα, εἶπε ἡ κυρία Νάσου καὶ χάιδεψε ἀπαλὰ τὰ μαλλάκια τῆς Εὐγενούλας.

Ἐνα Ἀγγελάκι πέταξε τότε χαρούμενο ψηλά. Βιάζοταν νὰ βάλῃ κι' ἐκεῖ στὸ αἰώνιο βιβλίον τοῦ οὐρανοῦ τὸ ἄριστα τῆς Εὐγενούλας, στὴ σημερινὴ σελίδα.

ἘΑρα γε τί θὰ ἔγραψε σ' αὐτὸ τὸ βιβλίον σήμερα τὸ Ἀγγελάκι τῆς Δάφνης;...

ΔΟΣ ΤΟΥΣ ΤΟ ΧΕΡΙ

Μήπως λυτήθηκες
καμμιά φορά,
γιατί σ' ἀδίκησαν
τ' ἄλλα παιδιά;
Δός' τους τὸ χέρι
μὲ καλωσύνη!
Κι' ὅλη δική σου
ἢ χαρὰ θὰ γίνῃ!

73
- 40

33

3

ΟΛΟΙ ΤΟΝ ΑΝΕ

στο Σχολειό
“ΧΑΡΙΤΩΜΕΝΟ,”
 Καί είναι πάντα...

“Οταν βρένη
 “Οσο πρέπει να
 “Όπου πρέπει
 Γιατί ξέρει να μιλά,
 ΟΤΑΝ πρέπει
 ΟΣΟ πρέπει και
 ΟΠΩΣ πρέπει!...

